

METAI XXIX

Anglai Daužo Marito Liniją

Smarkus Mušiai Tęsiasi Jau Visa Savaitė

Amerikiečiai Veržiasi Pro Nazių Fortifikacijas

Mušiai Tunizijoje pasiekė aukščiausio įtempimo, kokio dar nebuvo matęs visas Afrikos kontinentas. Anglų 8-toji armija, po vadovybe gen. Montgomerio, iš naujo pradėjo šturmuoti Mareth liniją, vartus į visą Tunizijos pakrantę. Anglams buvo pasiekę įlaži tą liniją, bet maršalo Rommelio kontratakos privertė anglus pasitraukti. Mat, pastarieji negalėjo užtikrintai pristatyti mechanizuotų dalių.

Vėliausi pranešimai rodo, jog anglai vėl užima vieną strateginę vietą po kitos. Jie bando taip pat apsupty vokiečių pozicijas atakomis iš pietų. Amerikiečių dalis, po vadovybe gen. Patton veržiasi arčiau Gabes įlankos, kad perkirsti vokiečių frontą į dvi dalis.

Toks Miestas Negali Apsieiti be Batsiuviu

Vienintelis batsiuvis Walbrook, Anglijoje, dabar tarnauja kariuomenėje. To miestelio ir apeliokės gyventojai dabar malda valdžios, kad ji paluosuotų iš tarnybos, nes nėra kam pataisyti červerykų. Jie buvo parašę peticiją karinėm įstaigom, bet kuomet nieko nepadarė, tai atsikreipė į savo atstovą parlamente prašydami, kad jis sugrąžintų jiems batsiuvi.

Suiminėja Elgetas

Kaip matyti, po dviejų svetimų okupacijų Lietuvoje smarkiai padidėjo ubagų skaičius. Policijai įsakyta ubagus suimti. Per vieną dieną Kaune vienos nuovados rajone surašyta 19 protokolų už ubagavimą.

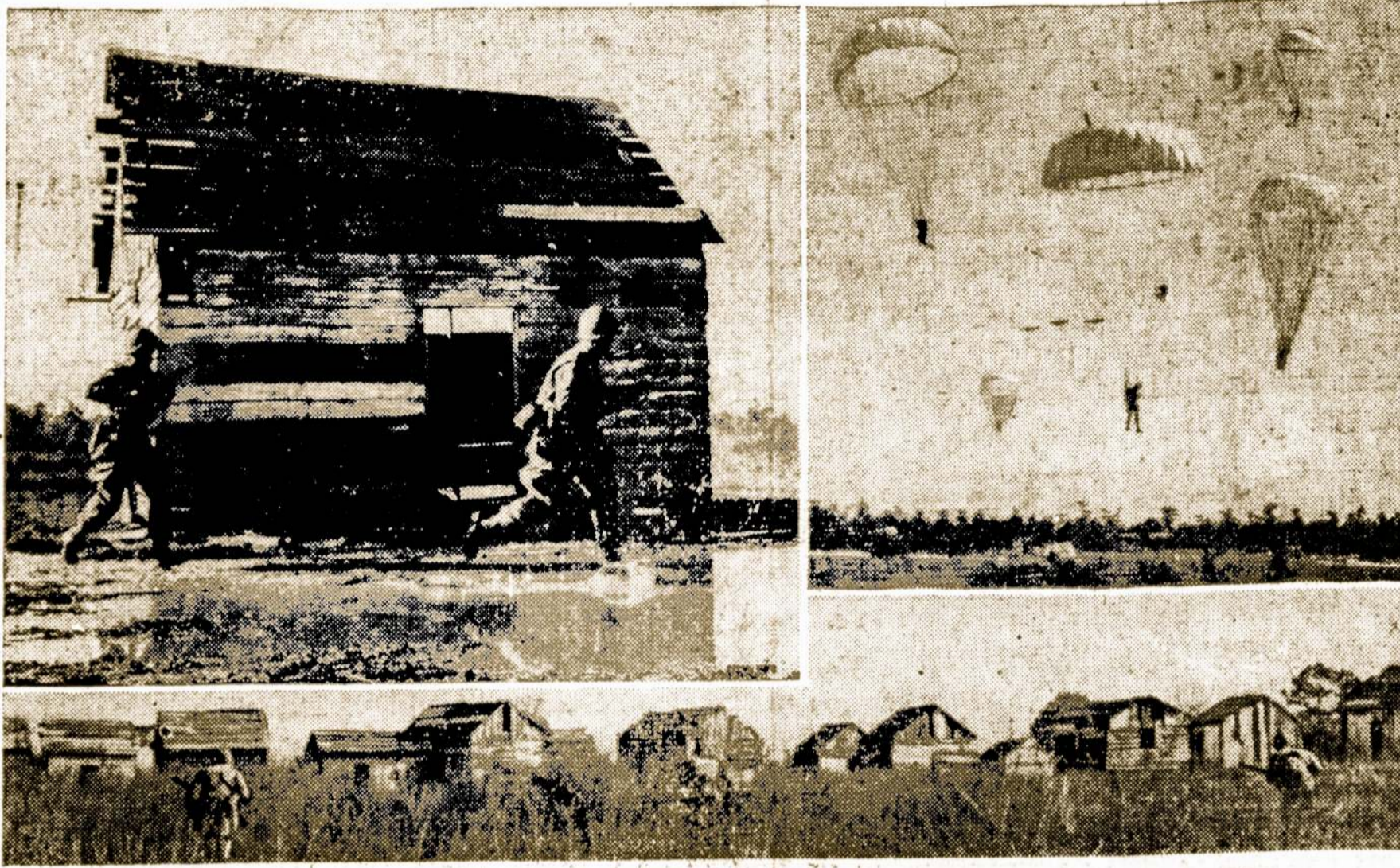
Prez. Lincoln žmona vadinosi Mary Todd.

Jojo. Anoji pusė šiai minčiai pilnai pritarė.

Tačiau atsirado ir keistokų komentary. Koki tai Janina Sobolewska lenkų laikraščioje pasiebt: "Jau laikas, kad prie prielūmėm. Esame juk lietuvių kaimynai ir su jais giminingi. Tas momentas, kuriame Lietuva ir Lenkija susiriš unija, bus gražiausias mano gyvenime."

Matyt, kaip kurie lenkai susitarimą supranta kaip atgaiviniamą senos unijos. Kitokios Lietuvos jie neįsivaizduoja. Tačiau unijų gądynė jau praėjo. Pasakytinį vrynį į jos karstą įvarė Pilsudskio ir Żeligowskio avantiūros prieš tik ką atgimusią Lietuvą. Gali būti geri ir draugiški santykiai, gali būti bendrumai užsienio politikoje tarp vienų ir kitų, bet apie uniją tai neapsimoka ir burnos ausinti.

U. S. Paratroops Simulate Attack on Village

Here come the paratroopers! Picture at right (top) gives a worm's eye view of U. S. army paratroopers floating down from carrying planes during maneuvers in Alabama. They're landing in the most advantageous spot from which they may start an attack on a village. Below: Now, with a blast of machine gun and rifle fire, the troops advance toward the "village" they're to occupy. They watch for snipers' fire and booby traps. Having reached the outskirts of the village (upper left), each man chooses his own route of approach as the unit advances from house to house.

Vilniaus Gyventojai Puola Okupantus

Partizanai Prie Vilniaus Užmušė Vokiečių Generolą

Vileikoje, netoli Vilniaus, buvo perverskamos vokiečių kariuomenės dalys. Jų vadas, generolas-majoras Jacobi sykį išvyko automobiliu, lydimas keturių kareivių. Jis daugiau negrįžo. Po kiek laiko jo lavonas buvo rastas prie priekelio. Netoli gulėjo ir kareivių lavonai.

Spėjama, jog tai partizanų darbas. Partizanai plačiai veikia ir kitose apeliokėse, ypatingai Minsko, Lietuvos Brastos ir kitų miestų kaimynystėje.

Pardavinėjimas prekių išmokėjimais prasidėjo pabaigoje pereinamo šimtmečio Paryžiuje.

Bolševikų Propoganda Amerikoj Bando Leisti Žmonėms į Akis Dumus

Bolševikų Savaitraštis "New Masses" Aiškina Apie Plebicitą

Kas ir Kaip Nubalsavę Praisidėi, Prie Sovietų Sąjungos

Vietiniai komunistai mažai paiso apie šios šalies gerovę, oficialų nusistatymą ir jos garbę. Jie tik žiuri į Kremlių ir susiriesdami gina jo interesus. Vėliausiuose jų leidiniuose "New Masses" aiškinama delko Sovietams reikalinga užgrobti Baltijos šalis, pusę Lenkijos, dalį Suomijos, Besarabiją, Bukoviną.

Tas savaitraštis pabrėžia, jog šiuo metu norima sukelti "didelę anti-sovietinę propogandą" sąsąryšje su Baltijos kraštų ateiti.

Civiliams Žmonėms Nėra Vietos Traukiniuose

Lietuvių laikraščiai rašo, kad privačiais reikalais iš viso neleidžiama naudotis geležinkeliais. Leidimai keliauti geležinkeliais duodami tik vykstantiems kariuomenės reikalais ir "labai svarbiais tarnybiniais ūkio interesais".

Kaune, kaip ir kituose Lietuvos miestuose nėra jokių susisiekimo priemonių. Autobusai iš viso nevairuoja, nes vokiečių įstaigos neduoda benzino. Todėl visi gyventojai yra priversti keliauti pėsti.

Pienas už Cigaretus

Sumažėjus pieno pristatymams, vokiečių įstaigos įvedė premijas tiems, kurie pristatys pieno virš normos. Už 30 kg. pieno duodama leidimas pirkti 10 štukų papirosų.

Jie Nebuvo Matę Tokio Pralaimėjimo

Didžiausias Vokiečių Smūgis Bėgėjie 130 Metų

Šveicarų laikraštis "Basler National Zeitung" tikrina, jog žuvinas 300,000 vokiečių karių prieš Stalingrado sudaro nepaprastą nuotikį bėgėje 130 metų. Girdi, nuo pradžios pereinamo šimtmečio joki vokiečių armija nebuvo apsupta ir visiškai sunaikinta, kaip maršalo Pauliaus prieš Stalingrado.

Kaip tai atsitiko, pilnų paaiškinimų dar nėra. Vokiečių pramonininkų ir kaikiųjų generolų laikraštis "Berliner Boersenzeitung" kaltę suverčia ant generalinio štabo, kuris nepermatęs kiek rusai turėję sutraukę tame fronte pajėgų.

Persiuntimas Jam Kainavo Daugiau už "Income Tax"

Radio mechanikas Robert Beck, Sioux City, Iowa, užmokėjo savo "income tax", bet nėra patenkintas, kad persiuntimas jam kainavo devynius kartus daugiau, negu pati suma. Atėmęs nuo uždario visokias išimtis užlaikymui žmonos, vaikų ir pan., jis surado, jog turi mokėti vieną centą. Tuom tarpu persiuntimo lešos jam kainavo 9 centai.

Nauja Vokiečių Bendrovė Ekspluotioti Lietuvą

Vokiečiai Lietuvoje įsteigė naują bendrovę Lietuvos turtais supirkinėti. Būtent įsteigta specialinė miško supirkinėjimo bendrovė, pavadinta "Westeuropäische Holz-Gemeinschaft". Laikraščiai priduria, kad šios bendrovės užsakymai turės būti vykdomi "pirmoje eilėje".

Sovietai Suteikė Japonams Svarbias Bazes Kamčatkoje

Suomių Fronte Taipgi Eina Mušiai

Rusų agentūra "Tass" praneša, jog apie 500 suomių perėjo sušalusias balas ir bandė užimti vieną kaimą. Po atkaklaus susirėmimo, 120 suomių likosi užmušti ir daug paimta nelaisvėn. Kiti pabėgo.

Suomiai taip pat turi "teroristų batalionus", kurie veikia užpakalyje sovietų linijos, draskydami susisiekimą ir puldami atskiras dalis.

Pažadina Darbininkus Ir Iš To Daro Biznį

Kadangi Covington, Ky. mieste, kaip ir kitur sunku gauti pirkti žadintuvų — "alarm clock", o pasivėlinimas į darbą nėra geru dalyku, tai senukas Tom Farney pasiskelbė, jog už 25 centus į savaitę pažadins bil vieną darbininką. Keliosdešimts žmonių jau nusamdė jį, o ateityje jo biznis žada dar pagerėti.

Slavų Kongresas Detroit Susirinko Kovo 27 d.

Ne Viskas Šį Kartą Eis Taip Sklandžiai: Bolševikų Grupė Siekia Dominuoti

Daug išgarsintas slavų kongresas susirinko kovo 27 dieną, Detroito. Iki šiam laikui tam judėjimui vadovavo sovietiška grupė. Bet dabar iškilus ginčiams tarp jos ir lenkų, patsai kongresas gali skilti.

Visam šiam mišinyje tik lenkai ir jugoslavai sudarą demokratinių frontą Čechai nei syki nepaleido šūvio demokratijos apgynimui. Slavokai gelbsti Hitleriui; Ukrainiečiai tarnauja vokiečių žandarmerijoj; kroatų šale italų ir vokiečių; bulgarai patylom tupi po Hitlerio batų. Rusai, nors ir kovėja prieš Hitlerį, vienok jiems irgi demokratija nėra pakeliui ir jie, kur tik gali, skiepija savo komunizmą.

Kaip Atrodo Apgriautas Gardino Miestas

Lietuviai Rūpinasi Susisėlpimu

Gardine įsisteigė Gardino Lietuvių Komitetas, kuris rūpinasi lietuvių susėlpimo ir kultūriniais reikalais. Iš Kauno gauta lietuviškų knygų ir laikraščių. Taip pat įsteigtas prieš-mokyklinio amžiaus vaikūčiams darželis.

Karo veiksmų metu Gardinas stipriai nukentėjo. Nemuono krante esantieji senos pilies griuvėsiai išliko. Neseniai šios pilies kalne archeologai išrausė įdomių senybių, siekiančių IX amžiaus po Kr.

Per Panamo kanalą laivai turi plaukti 8 valandas.

Leidžia Žuvaut Japonam Ir Laikyti Oro Stotis

Japonijai Gelbsti, o Suvienytoms Valstijoms — Ne.

Pasirašytoji tarp Sovietų Sąjungos ir Japonijos žuvavimo sutartis sukėlė Amerikoje neprielankių atsiliepimų. Japonai ne tik galės įeškoti sau maisto iki pat Kamčatkos pusiasalio, bet jie galės laikyti ten ir oro tyrinėjimo bazes, labai naudingas kariškoms operacijoms.

Žuvavimo teises japonams rusai turėjo suteikti po nepasekmingo karo, 1905 metais. Vėliau, rusai galėjo nutraukti tą sutartį, bet kadangi ji buvo pinigėkai naudinga, tai ją nuolat pratęsdavo. Keista, kad rusai patys mažai turėdami maisto, užleisdžia japonams žvejoti Sibiro vandenynė ir net laikyti ten savo bazes, nukreiptas prieš Ameriką.

Už Pirkimą iš Vokiečių Kareivio Kokio Nors Daikto — Grėšia Mirtis

Vokiečių karo komendantas Lietuvoje generolas majoras Just išpėja Lietuvos gyventojus, kad už kariuomenės reikmenų, įskaitant drabužius, supirkinėjimą būsia baudžiama "griežiausia bausme", t. y. mirtimi. Paskutiniu metu laiku tokie supirkinėjimo atsitikimai padąznėje.

Tenka pastebėti, kad jeigu padąznėjo kareivių daiktų supirkinėjimo atsitikimai, tai tuo pačiu padąznėjo tokių daiktų pardavinėjimo atsitikimai. O karinius daiktus pardavinėti vargu ar gali kas kitas, kaip patys vokiečių kariai.

Kanada Nepritaria "Strateginei Sienai"

KANADOS SPAUDA PRIEŠ PAVERGIMĄ MAŽŲ TAUTŲ

Sąryš su paskelbtais Sovietų Rusijos reikalavimais, Kanados spauda stoji apgynime trijų Baltijos kraštų nepriklausomybės. "Welland Tribune" rašo, jog Rusija pasekdama Hitlerį užgrobe Baltijos šalis ir pusę Lenkijos. Tai toki, girdi, būvusi Rusijos pagalba anglams kritingiausioji jų istorijos valandų.

"St. Thomas Journal" primena, jog užimtoji Sovietų Rusijos pozicija sutrukdė taikos pasikalbėjimus su Suomija.

Tifus Tebesiaučia Lietuvoje

Iš lietuvių laikraštų matyti, kad Lietuvoje vėl pradėjo siausti dēmėtęsios šiltinės epidemija. Ypač daug susirgimų registruota Telšių ir Kretingos apskrityse.

SANDARA

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER
Published Every Friday by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE of AMERICA
440 W. Madison St., Chicago Telephone Yards 4789

SUBSCRIPTION RATES

United States per year \$2.00
Canada and All Foreign Countries per year \$3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT of MARCH 3, 1879.

Sandara yra savaitinis laikraštis, leidžiamas kas penktadienį. Sandara yra organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros. 840 West 33rd St., Chicago, Illinois

ZNAKYMO KAINA

su įėjimo metams \$2.00
su įėjimo metams \$3.00

Apie Tuos, Kurie Gelbsti Uždėti Lietuvai Svetimą Jungą.

Musiškiai bolsėvikai vis dar neįstengia atlikti tų pareigų, kurios jiems buvo paskirtos prieš dvidešimt su viršum metų. Išleikvojo daug laiko, daug pinigų; nudildė liežiuvius ir prartydė čekerykus, bet darbo rezultatų nematyti — lietuviai, nors užmiršk, nenori eiti į tą jų proletarišką rojų, arba teisingiau sakant protinių "nudistų" koloniją, įsteigtą abiėjose pusėse Ūraio kalnų.

Todėl nieko nuostabaus, jei jų laikraštis Chicagoje šiomis dienomis gerokai įsikarščia dėl pašiūtų telegramų atvykusiems į Washingtoną Edenui ir ėmė burnoti:

"Tautos vaduotojai iš kailio neriasi ir beveik isterikon į pupelę, šūkaudami apie Lietuvą. Jei Lietuva nebus tokia, kaip jie nori, tai tauta pražus, tauta bus fiziškai sunaikinta", kaip jie meluoja savo telegramoj A. Edenui, Anglijos užsienio reikalų ministeriui."

Melagysčių, tavorščiai, čia nebuvo ir nėra jokių. Lietuvos žmonės jau turėjo progos patirti ką reiškia toji rusiška arba komunistiška "globa". Atnaujinimas jos reikštų išnaikinimą visos tautos ir šimtmečiai brėndusios lietuvių kultūros. Lietuvos atžvilgiu, bolsėvikai yra ne kas kitas tik raudonieji kryžiuočiai.

Musiškiai, komintern'o agentai, prisimete Joneliams durnelias, toliau skelbia:

"Kodėl jiems taip kvepia smetoninė praeitis ir bendrai 'seni geri laikai'? Tegul Amerikos lietuviai prisimena ir gerai įsikala sau galvon šiuos faktus:

"Amerikoj juk buvo nemažai tokių ponelių, kurie Lietuvoje buvo įsigiję dvarus. Jie rökavo, kad tai saugiausias ir pelningiausias investavimas. Lietuva jiems išrodė kaip kokia kolonija, kur investuotas kapitalas neša geriausias nuosimčius, nes ten dabininkų algos daug mažesnės negu Amerikoje."

Bolsėvikų "laudspykeris" čia nori įtikinti, jog tik dvarų ir gero investavimo įškotojai rūpinasi atstatymu nepriklausomos Lietuvos; visi kiti gi norėtų kacaplško, paleckinio režimo. Tokiom pasakom jūs nieko neįtikinsit ir neapgausite. Lietuvoje galėjai suskaityti dvarus ant pirštų; didžiama jų buvo išdalinę bežemiam. Taigi ir Amerikos lietuviai "tautos vaduotojai" nesitikti ir nėsitikėjo jų prisipirkti. Tie patriotai, kurie nori pagelbėti kitiems atkovoti laisvę, vadovaujasi žmoniškumu ir demokratybės principu.

Dabar pažiūrėkime kokiais gi "kilniais sumetimais" musičkiai bolsėvikai bernauna tiems, kurie atvirai siekia pavergti Lietuvą? Kame gi apsirėičkia jų "liaudies teisių gynimas"? Ar Lietuvos žmonės jų prašė ir igaliojo? Visai ne! Lietuvos seime, hūo pat 1920 metų, nėra buvę nei vieno bolsėviko, taip kaip jų nėra Amerikos kongrese. Demokratiniai nusiteikūsios šalys tokių elementų nepageidauja.

Musiškiai bolsėvikai, sukinėdami lietuvų tarpe, atlieka tą darbą, kuris jiems pavestas komintern'o ir už tai gauna medžiaginių malonių. Tai paprastas agento "komišinas". Bet ko vertas tās žmogus, kuris už grašius pardavinėja savo artimus į vergiją? Ką pasakytų amerikiečiai, jei jų tarpe būtų tokios grupės, kurios bandytų uždėti laisvai ir demokratinėi Amerikai geltoną, ruda, arba raudoną diktatorišką jurinę? Su jais žinotų kaip apsidirbti: Lygtai tų pačioj kategorijoj priklausō ir musičkiai bolsėvikai, kurie svetimą jungą nori užnerti Lietuvai.

Kokius Uždavinius Turime Atlikti Dabar ir Ateityje?

Zymus visuomenės veikėjas Waterbury, Conn. — A. Orant as prisijuntė mums keletą užklausimų, kurie liečia sandarietų akciją dabartiniu momentu. Kadangi tie klausimai turi pla-tesnės reikšmės, bandysime juos šioje vietoje nors trumpai at-sakyti. Pirmausiaisi apie mūsų veikimą.

Sandarai, jos nariams, remėjams ir draugams tenka daugybė visokių pareigų. Karo bonų platinimas, Amerikos Raudo-

nojo Kryžiaus rėmimas ir civilė apsauga yra viena svarbiųjų mūsų veikmės stričių. Kiek tik išgalim, gelbėkime savo šaliai laimėti karą ir prašalinti gresianti pavojų iš diktatorių pusės.

Sekantis mūsų uždavinys, tai parama Lietuvai, jos išsivadavimo pastangose. Mes atliekame šį darbą kooperuodami su kitomis srovėmis ir mums tenka vienas trečdalis pareigų ir sykiu gal būt šioki tokio kredito. Ši bendrā akcija turėtų vystytis truputiuką sparčiau, negu iki šiam laikui. Kiekvienoje Amerikos lietuvių kolonijoje privalo įsikurti A. L. Tarybos skyriai, sandariečiams juose dalyvaujant.

Tuom pat sykiu negalim užmiršti ir savo naminių reikalų. Kuo stipresni mes būsim savo tarpe, tuo daugiau galėsim atlikti ir bendradarbiaudami su kitais. Mes nenorime, kad kiti neštų ant savo pečių dalį tų pareigų, kurios mums priklauso. Darbe, pasiukavime ir organizatyvinėse pastangose nepasilikime antroje, ar trečioje vietoje.

Mūsų veikėjai, mūsų kuopos ir draugai sudaro skaitlingą tautinę lietuvių šeimą. Ji galėtų daug daugiau nuveikti susiglaudus arčiau ir sustiprėjus iš vidaus. Mūsų veikimas iki šiam laikui nebuvo toks produktingas, kaip turėjo būti. Del ko? Del to, kad mes vis siekėm didelių dalykų, neatlikdami mažų. Gyvas veikimas savo tarpe, savo kuopoje, bandymas įtraukti kuo daugiau narių į kuopą, sustiprinimas jos finansiniai; gavimas naujų skaitytojų ir pan. turi begalo didelės svarbos.

Kaikurie pastebi, jog dabartinėse aplinkybėse sunku tą atlikti. Tai ne tiesa. Reikia tik noro ir pasiryžimo. Kas pretenduoja prie didesnių užsimojimų, tas privalo mokėti atlikti ir mažesnius. Mes, sandariečiai, turim vykinti pasiskirtą misiją glėbėti šioj šalyje lietuviybės žiedus, palaikyti savo kalbą, kultūrą ir tradicijas. Jei veikimo sąlygos pasunkėjo, tai mūsų darbštumas turi padidėti. Prie Sandaros kada nors susispies visi laisvo ir pažangaus nusistatymo tautiečiai; prie Sandaros turės įsisteigti labdarybės, kultūros ir spaudos fondai, kurie duos galimybes plačiau išvystyti mūsų veikimą ir visoj pilnu- moj vykinti tą, ką esam užsibrėžę. Prie to mes turime eiti nuosekliai ir be sustojimo.

A P Ž V A L G A

"NEW YORK SUN" APIE SUVIENYTAS EUROPOS VALSTIJAS

Prieš keletą dienų "New York Sun" plačiai apkalbėjo Baltijos kraštų likimą. Pateisinti Rusijos reikalavimus atiduodant tuos kraštus, anot to laikraščio, būtų paniekinimas to visko už ką dabar kovojama.

Esą Anglija ir Amerika garantavo mažom rytų Europos tautom atskirą egzistavimą. Tą paneigus, kiekviena gyvybė, paaukauta šiam kare neuit vel-tui. Ne svarbu kas yra grobiku, svarbu yra pats faktas.

Su aukščiau paduotom "New York Sun" pastabom sutiks visi blaivai mąstantieji žmonės. Maskva, siekdama pavergti mažas kaimynines tautas, parodo tik, kad ji vykina Hitlerio politiką, tik iš kito galo.

UKRAINIEČIAI RENKA PARASUS PASIUNTIMUI I WASHINGTONĄ

Kaip tikėtai paaiškėjo, jog So-vietų Rusija persasi būti visų ukrainiečių "globėja", tai Amerikoje gyvenantieji ukrainiečiai smarkiai sukručiu. Jie dabar renka parasus ne vien tarp savųjų, bet ir kitų tarpe ir juos pasiųs prezidentui Rooseveltui sykiu su savo paaiškinimais.

Peticijoj reikalaujama nepri- klausomybės Ukrainai, nes to krašto žmonės nenori nei Rusijos, nei Lenkijos globos. Prie- šios akcijos prisidėjo visos uk- rainiečių grupės.

IŠ KUR ATSIDARO TOKIE PASAKOJIMAI APIE LIETUVIUS ŠAULIUS?

Lenkiška agentūra "Poland Fights" išsiuntinėjo visur toki, nėra gautą iš Varšuvos prane- šimą.

"Naktyje liepos 21 d., 1942 m. Varšuvos ghetto buvo pakvie-

stas Dr. Raszeja, žymus chirur- gas, gydyti senų dalykų rinkė- ją Abe Gutnajerą. Dr. Raszeja, gavęs visus vokiečių valdžios leidimus, nuvyko į ghetto. Tuo tarpu stormtruperiai ir lietuviai šauliai apsupo tą vietą ir visus ištraukę į lauką. Mat, kaikurie buvę pasmerkti nužudymui. Gy- dytojas, jo draugai, pacientai ir jų šeimos buvo užmušti..."

Tokią tai istoriją dabar pas- kleidė vienas lenkų informacijų biurų. Kiek tame tiesos, labai sunku pasakyti. Mums tačiau atrodo, jog įmaišymas šaulių į šias žudynes, yra blogų infor- macijų pasėka. Lietuvos Šau- lių Sąjunga buvo likviduota bolsėvikų liepos m., 1940 metų. Nuo to laiko ji neatgijo ir nie- kas nesivadino tuo vardu.

Lenkai, kurie surašė aną is- toriją, matyt, šio fakto nežinojo ir jie visai be tikslo pavarfeto vardą "šauliai". Kokiame tikslui — tuom tarpu negalima atsaky- ti.

PAGELBĖJO HITLERIO PROPOGANDAI

Zinoma publicistė Anne O' Hare McCormick neseniai pa- rašė "New York Times" štai ko- kią pastabą:

"Labai aiškiu faktu yra tas, kad Stalinas savo pakartotiniu reiškimu pretenzijų į pakraščių tautas, sukėlė daugiau baimės iš Rusijos pusės, negu kad Hit- leris sugebėjo išpūsti per du- metu savo triukšmingą propo- ganda."

Išpildė Išakymą

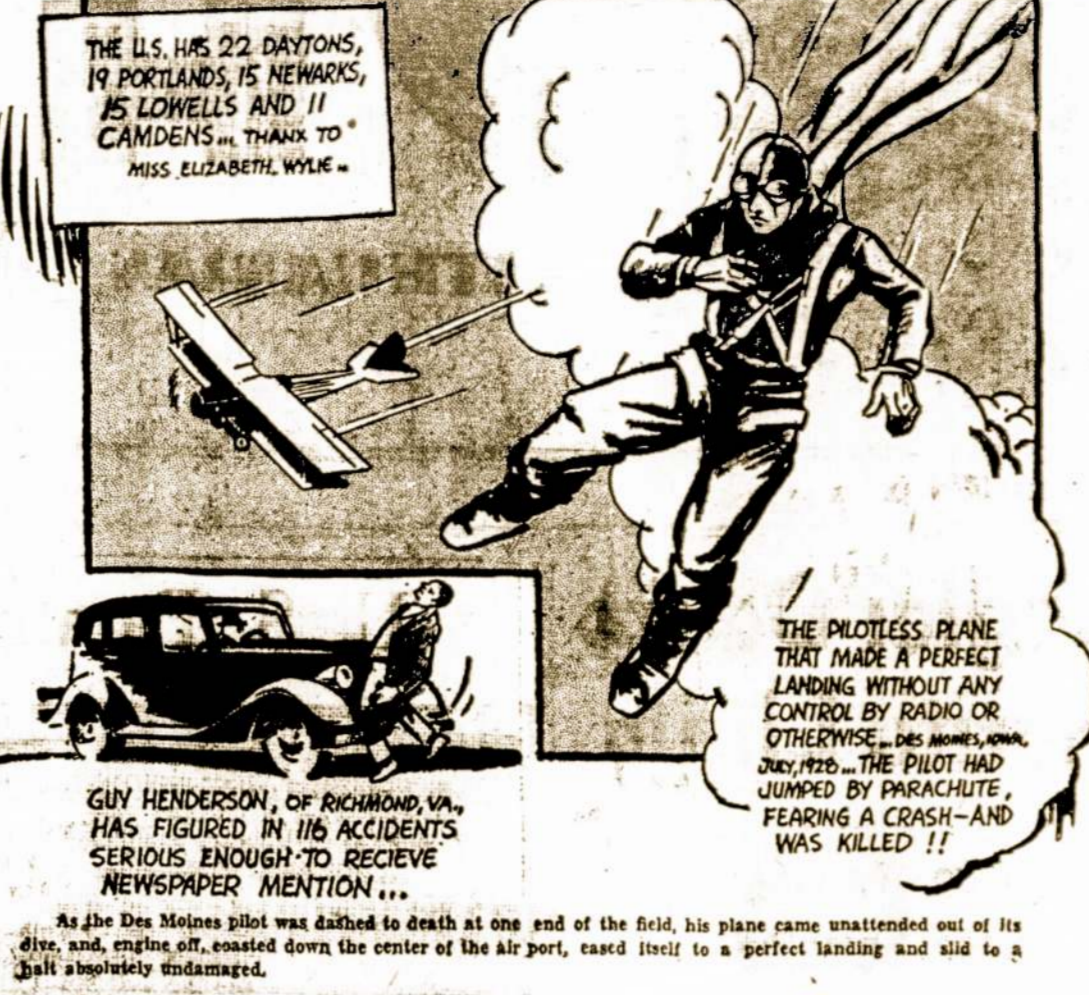
Motina — Kaip tai atsitiko, kad jis tave papučiauo?

Duktė — Jis buvo mandagus ir taip gražiai prašė...

Motina — Tai bent mergina! Ar aš tau nepriminiau, kad ne- prisileistum jo.

Duktė — Aš tą žinau, bet šį kartą jis pritraukė mane.

But It's True

Sveicaru Laikraštis Aprašo Padėtį Okupuot. Lietuvoj

Kaip Vokiečiai Išnaudo- ja "Ostlando" Kraštus

Sunkios Rekvizicijos ir Gėstapo Teroras

Zenevos dienraštis "Currier de Geneve" lapkričio pabaigoje paskelbė savo užsienio skyriaus redaktoriaus H. Schubiger ve-damąjį straipsnį, pavadintą "Ost land". Straipsnyje sakoma: "Lietuva, Latvija ir Estija bu- vo begėdiškai Maskvos apgaut- os, kai sovietai 1939 m. joms pasiūlė pagelbos paktą, pagal kurį sovietams buvo užleistos jūros ir aviacijos bazės, o taip pat leista jų teritorijose įsikurti rusų iguloms; bet už tai sovietai garantavo, kad joku būdu ne- bus kėsinamasi į jų nepriklaus- omybę ir vidaus santvarką. SSSR pasižadėjo nieku būdu nesikišti į trijų Pabaltijo valsty- bių vidaus reikalus.

Po šešių mėnesių Maskva, su- laužydama visus savo pasižadė- jimus, stačiai okupavo Pabalti- jo-valstybes. Buvo įvesta bolše- vikinė sistema, visos svarbiau- sios žemės ūkio ir pramonės į- monės buvo nacionalizuotos, tūkstančiai žmonių buvo areš- tuota, ištremta ar nužudyta, už- daryti visuomeniniai, bažnyčios persekiojami.

Tuo metu kai siūtė politinis ir religinis teroras, kolektiviza- cija atnešė visuotinį gamybos stumukimą ir svaiginantį káinų pakilimą. Šių trijų valstybių susovietinti gyventojai tuo sun- kiau pakėlė naująjį režimą, pri- męstą jiems Sovietų Rusijos, jog jie išgyveno 20 metų nepri- klausomybės periodą ir, visada orientuoti į Vakarus, jie jau kovojo prieš carinės Rusijos pa- vergimo metodus."

Toliau autorius atpasakoja vo- kiekčių karą su sovietais, tauti- sės vyriausybės susidarymą Lie- tuvoje ir vokiečių okupacijos pradžia. Autorius nurodo, kad vokiečiai pašalino Lietuvos vy- riausybę ir atsisėdė patys Pá- baltijo valstybėse. Toliau straip- snyje sakoma:

"Nebegalėjo būti klausimo a- pie Pabaltijo valstybių nepri- klautomybės grąžinimą. Lietu- va, Estija ir Latvija buvo įjung- tos kartu su Gudija į adminis- tratyvinį vienetą, pavadintą Ost- landu. Vokiečių generaliniai ir sričių komisariai, priklausą rei- cho komisaro Ostlandui, laiko- sajo rankose visą valdžią ir sa- viškai tvarko iki pat smulkme- nių trijų Pabaltijo-valstybių e- konomiją ir socialinį gyvenimą. Visose įstaigose pasodinti vo- kiekčių valdininkai — kontroli- eriai. Tikėtai 1942 m. kovo mėne-

sį vokiečių reicho ministeris o- kupuotiems Rytų kraštams Ro- senbergas suteikė Pabaltijo val- stybėms fiktyvinę autonomiją, tačiau vokiečių kontrolierių skaičius nesumažėjo.

Ostland — Lietuvos, Latvijos ir Estijos vardai, kuriuos paliko net sovietai, yra išnykę iš ofi- cialinio žodyno, — visus turtus, kuriuos buvo "nacionalizavę" sovietai, konfiskavo naujasis o- kupantas, kuris nė nerodo noro jų grąžinti teisėtiems savinin- kams. Sunkios rekvizicijos, grie- žti maisto suvaržymai, atstu- mianti nelygybė vietinių gy- ventojų ir vokiečių traktavime, kruvinos represijos — 400 žmo- nių sušaudyta Lentupy už dvie- jų vokiečių nužudymą, masinis lietuvių, latvių ir estų darbinin- kų siuntimas į Vokietijos dirb- tuves, — visa tai neprisideda prie padėties pagerėjimo.

Taip Jie Krikštino Žemaičių Gimines

Daugelis Jų Buvo Nuve- sti į Kryžiuočių Vergiją

Kai Jogaila 1386 metais pats apsikrikštino ir padarė uniją su Lenkija, tai žemaičių kraštas tuomet buvo kryžiuočių rankose. Pastarieji, akyvaizdoj bažny- čios didžiūnų, buvo pažadėję apkrikštinti ir žemaičių gimines. Kryžiuočių mistras 1392 m. ra- šė Sventosios Romos imperato- riui:

"Su Dievo pagelba per 12 die- nių išnaikinom netikėlių kraštą ir į pelenus pavertėm; vadus iš- gaudėm ir daugybę jų imtinių privertėm krikštyti." Žemaičiai būriais bėgo į lais- vosios Lietuvos dalį; kiti orga- nizavo sukilimus ir puolė prie- šų tvirtoves. Vieni jų žūdavo, kiti apkalti rėžėtais buvo iš- siučiami į vakarus. Sukilimo va- dijų vaikai buvo nužudomi. Sima- no Daukanto istorijoj tos kovos aprašytos sekantiai:

"Kas pasakys tą melė, vieny- bę, pasiryžimą, kurią žemaičiai tą rūsčią dieną rodė, rėgdami beaustant laisvės spindulius. Nieks nešykštavo savo turtų, a- tidavė pinigų, kuris tik jų bu- turėjo: žambius, dalges ir akė- čias kalė į kardus ir ragūnes, palikdami tikras girtomis ap- augti; moterys pačios vyrų dar- būs dirbo, notėdamos tėvypėi laisvę įgyti. Visi vieni kitiems prisiegavo, verčiau mirti, kaip vergauti."

Žemaičiai pilnai pašituosavo nuo kryžiuočių jungo po Zalgi- rio mūšio 1410 metais. Bet savo

Adv. J. Lopatto Atitaiso Tilpusią Apie Ji Pastabą

Liškas "Sandaros" Redakcijai

Kovo 12 d. š. m. "Sandaros" laidoje jūs paskelbė žinutę a- pie ligą. Tai pirmutinį kartą aš išgirdau apie savo ligą. Aš prak- tikuoju teises per 36 metus ir aš nei vienos dienos neaplei- džiau advokato pareigų iš prie- žasties susirgimo.

Be mano nuolatinių profesijos pareigų, aš esu narys Local Draft Board No. 2. Šis darbas užima man visą liuosą nuo tei- sių praktikavimo laiką ir štai dėl ko kaikurie mano draugai išsilgo manęs dalyvaujant kai- kuriam vietiniam veikime.

Su pagarba:

Jonas Lopatto,
Wilkes-Barre, Pa.

Rado Išėiti

— Jei aš tave apsviesiu, tai galiu netekti darbo.
— Tai ko vėl nelaikyti vedybų paslapyje?
— Bet, daleiskim, mes susi- laikiam kudičio?
— O, jam tai galėsim pasa- kyti.

Gramatika

— Ar kelinės vienskaita, ar daugskaita?
— Daugskaita apačioj, o vien- skaita viršuje.

Specializuojas

— Keista, kad šiame ūkyje karvės tokios mažos.
— Tur būt jos duoda tik kon- densuotą pieną.

seną tikėjimą, papročius dar il- gai gynė nuo lenkiškų misionie- rių. Net kunigaikščių įsakymai ir karalių gromatos daug negel- bėjo. Zemačių užsispyrimas ir atkaklumas išgelbėjo lietuviybę nuo pražūties. — K. Barškis.

SAVINGS ACCOUNT

PASKOLOS DAROMOS

ANT PIRMŲ MORGICIŲ GREITAI IR PIGIAI MĖNESINIAIS ATMOKEJIMAIS

MUTUAL FEDERAL

Savings and Loan Association OF CHICAGO
2202 W. Cermak Road
Telefónas Canal 8887
Ben. J. KAZANAUSKAS Sekretorius

Apie— Ivairius Dalykus

Tado Kosciuskos Ipeinis
Lietuvoje

Iki dabartinio karo Kaune gyveno tiesioginis Kosciusko šeimos ipeinis Zigmuntas Sienkevičius, kuris užbaigė Paryžiaus Technologijos instituto, įstojęs į Lietuvos armiją. Jo tėvas dirbo prie gelžkelių Lietuvoje.

Sienkevičiai išveda savo kilmę iš Kosciuskos sesers Onos, kuri buvo ištėjęs už Juozo Kimbaro. Pats Kosciuska nebuvo vedęs ir savo tiesioginių ipeinių nepalikė.

Patį Nežinojo Del Ko

Laikė patikrinimo civilinės apsaugos New Yorke, "air-warden" aplankė vienos moteriškės namą ir surado viduje gaidį, papugą, kanarką ir kitokių paukščių. Lankytojas paklausė jos, kam jiniai tą viską laiko. Moteriškė nuostabiai atsakė:

"Aš lankiausi pas keletą žymių specialistų ir išleidžiau daug pinigų patirti del ko aš esu prisirišęs prie tų paukščių. Bet nei vienas man tinkamai nepaaiškino."

Tinkamiausias pasirėngimas geram darbui rytoj yra geras darbas šiandien; geriausias pasiruošimas ateities gyvenimui, tai gyvenant kaip reikia dabar.

— Hubbard.

Rockefeller Centras New Yorke

Pastatymas jo kainavo \$70,000,000. Tai visa eilė begalo aukštų ir puikiai įrengtų namų, kurie sudaro vieną centrą. Po 87 metų visa ši nuosavybė atiteks Columbia Universitetui, ant kurio žemės tie dangoraižos dabar stovi.

Iš Kur Tie Lietuviški Pavadinimai?

Guadalkanalo saloje vienas azerodromas vadinasi "Lakūnai", o netoli esanti sala turi vardą: "Kieta". Kaip sau norite, bet abu žodžiai yra lietuviški. Gal būt mūsų protėviai, gyvendami kadaise tose vietose ir buvo įsteigę ten orlaivių bazę?

Visko Gali Tikėtis

Vienas reporteris neseniai paklausė garsaus anglų rašytojo Bernard Shaw:

"Ar nebutų geriau, kad busimų sienų klausimą Europoje išrišti dabar, nelaukiant karo pabaigos?"

"Tai būtų protingiausias dalykas. Bet kas šiame kare vadovaujasi protu?" — atsakė Shaw.

Čechai Mėgsta Kam Nors Vergauti

Pirmiau čekai pataikavo Austrijos cėsoriams Habsburgams; paskiau prancūzams, o dabar nusilenkė iki žemės Sovietų Rusijos valdytojui. Be jo sutikimo, greičiausiai, nei vienas plaukas nenukrinta nuo Benešo pakaušio.

Dar Nežino

Lankytojas silpnapročių ligo-ninėj paklausė vieno įnamio:

— Ką tu čia veiki?

— Rašau sau laiška.

— O ką gi pasakoji sau?

— Nežinau; kai rytoj gausiu laiška, tai sužinosiu.

Worcesterio Tautiečiai Pasizymi Savo Veiklumu

Sušelpė Raud. Kryžių Ir Sykiu Parėmė Lietuvos Reikalus

Vasario 16 d. Minėjime
Sukelta Aukų \$151.

Minėtas apvaikšciojimas pilnai pavyko. Lietuvių Piliiečių Klubo svetainė buvo pilna žmonių. Daug lietuvių turėjo grįžti namo, nes vietos nebuvo svetainėje.

Programo vedėju buvo Lietuvių Remti Draugijos pirmininkas A. Jatušonis. Moterių Piliiečių Klubo Choras, vadovaujant P. M. Meškienei, sudainavo Amerikos ir Lietuvos himnus ir keletą kitų dainelių.

"Aušrelės" choras, po vadovystės muziko Jono Dirvelio, sudainavo keletą patriotiškų dainų.

Kalbėtojas buvo F. J. Bagočius, kuris pasakė gerą prakalbą. Taipgi kalbėjo worcesterietis adv. K. Tamulionis. Jonas Dirvelis kalbėjo apie jaunimą ir dailę. Taipgi kalbėjo Raudonojo Kryžiaus atstovė Mrs. Birch.

Aukų surinkta \$131. Pusė aukų, t. y., \$65.50 perduota Raudonajam Kryžiui. Likusi pusė aukų pavesta Lietuvos reikalams.

Vėliaus gauta dar apie \$20. Lietuvos reikalams.

Šis iškilmingas apvaikšciojimas rengėjams nekainavo nei cento, nes Lietuvių Piliiečių Klubas davė svetainę dykai Adv. F. J. Bagočius taipgi nerekalavo nei cento už kelionės lėšas.

Rengimo komisija buvo: A. Jenušonis, M. Zemaitaitis, J. Krasinskas. Komisija dėkoja visiems dalyviams, publikai, choristam ir kalbėtojams ir Piliiečių Klubui už prisidėjimą surengti pasekmingą Lietuvos apvaikšciojimo paminėjimą.

Lietuvių Aukos Raudonajam Kryžiui

Kadangi ši mėnesį yra renkamos aukos Raudonajam Kryžiui, mūsų miesto lietuvių draugijos stoji į darbą su aukomis. Lietuvių Piliiečių Klubas paukavo \$200; moterių Piliiečių Klubas — \$100; SLA. 57 kuopa — \$10; SLA. 318 kuopa — \$10.00.

Taipgi ir kitos lietuvių draugijos žada prisidėti su aukomis šiam naudingam tikslui.

Sandariečiai Ruošia Ką Tai Nepaprasto Gegužio Mėnesyje

Sandaros 16-ta kuopa per praeitą laiką nieko neveikė. Bet už tai mano gegužės mėnesyje padaryti vieną svarbų dalyką: išleisti specialią "Sandaros" numerį, skirtą Worcesterio reikalams.

Kalbama ir planuojama, kaip pasekmingiau surinkti apgarsinimų ir prenumeratų, o taip pat aprašymų iš Worcesterio kolonijos. Vice-prezidentas A. Kriaušialis sako: "Sarmata mums sėdėti rankas sudėjus". Juozas Pupka tikrina: "Tik vyrai pralėkite, aš irgi stosiu į darbą". Jonas Dvareckas aiškina: "Neruriu laiko dirbti, už tai duosiu gerą apgarsinimą."

O biznierių Antanas Dūda sako: "Ateina vasarėlė, gąmta pasipuoš naujais rūbais, todėl ir mes turime pradėti naują darbą savo organizacijos naudai."

Vincas Mitrikas, Juozas Navis (Nevickas), Petras Jeseliūnas, A. Sablinskas, jie visi sako, kad

je, Newport, R. I.

Vaišės Pp. Šablinskių Namuose

P-nai Šablinskijai surengė savo namuose sūnui puotą. Dalyvavo p-nai J. Dvareckai, B. Sereičikai, J. Krasinskai, A. Kriaušialiai, J. Cenka, Blujai ir kiti. Prie skanių valgių ir gėrimų, laiką praleidom linksmi. Visi svečiai velijo jureivui Vytautui greitai apsidirbti su priešiu ir laimingai grįžti pas savo mylimus tėvelius.

Worcesterio sandariečiai sveikina Hartfordo sandariečius už jų darbavimąsį Sandaros organizacijos naudai. Yra labai pagirtina prirašymas prie Sandaros kuopos. V. M. Chase. Tokią didelę žuvį pagauti į Sandaros

bučį, tai vyrai nėra juokas.

Klebonas Pasigyrė Kad Turis Daug Moterių

Lietuvių kultūros parodoje, klebonas sakė pakalbą. Savo kalboje jis išgyrė Moterių Socialų Kliubą. Tačiau jis (klebonas) nesakė, kad tai yra moterų klubas, bet jo, klebono, klubas. Publika išgirdus tokią klebono kalbą pradėjo juoktis. Kliube priklausė 60 moterų. O klebonas sako, kad tai jo klubas. Na, ir ką tu jam padarysi

Komunizmo Apaštalai

Į Lietuvių Piliiečių Kliubą atėina suskurdęs komunacis B. Grabauskas ir atneša komunacių laikraštį "Nelaisvė". Padėjęs ant stalo tą gazetą, atsėda kampe ir žiūri ar kas nepaiešys skaityti. Jeigu kas paima, tai minėtas komunacis tuojau pribėgęs giria, kad tai yra geriausias laikraštis ir kalbina užsirašyti. Tačiau ant nelaimės, niekas to šlamšto nenori nei skaityti, nei užsirašyti.

Pliečių Kliubas seniai jau nutarė neprenumeruoti komunacių laikraščių "Nelaisvė" ir "Vilnių". Todėl tasai komunacis ir nori įkalbėti žmonėms užsirašyti minėtas šlamštus.

Josif Salavejus, kuriam SLA. seime Chicagoje, policiantas gerai išpyrė į dugninę, nuo to smūgio buvo atsivertęs prieš dvasios šventos. Buvo net sklokininku

ir net vadindavosi socialistu. Tačiau dabar turbūt negeras vėjas papūtė, nes pradėjo garbinti Osif Staliną, kaip antrąjį Jahovą.

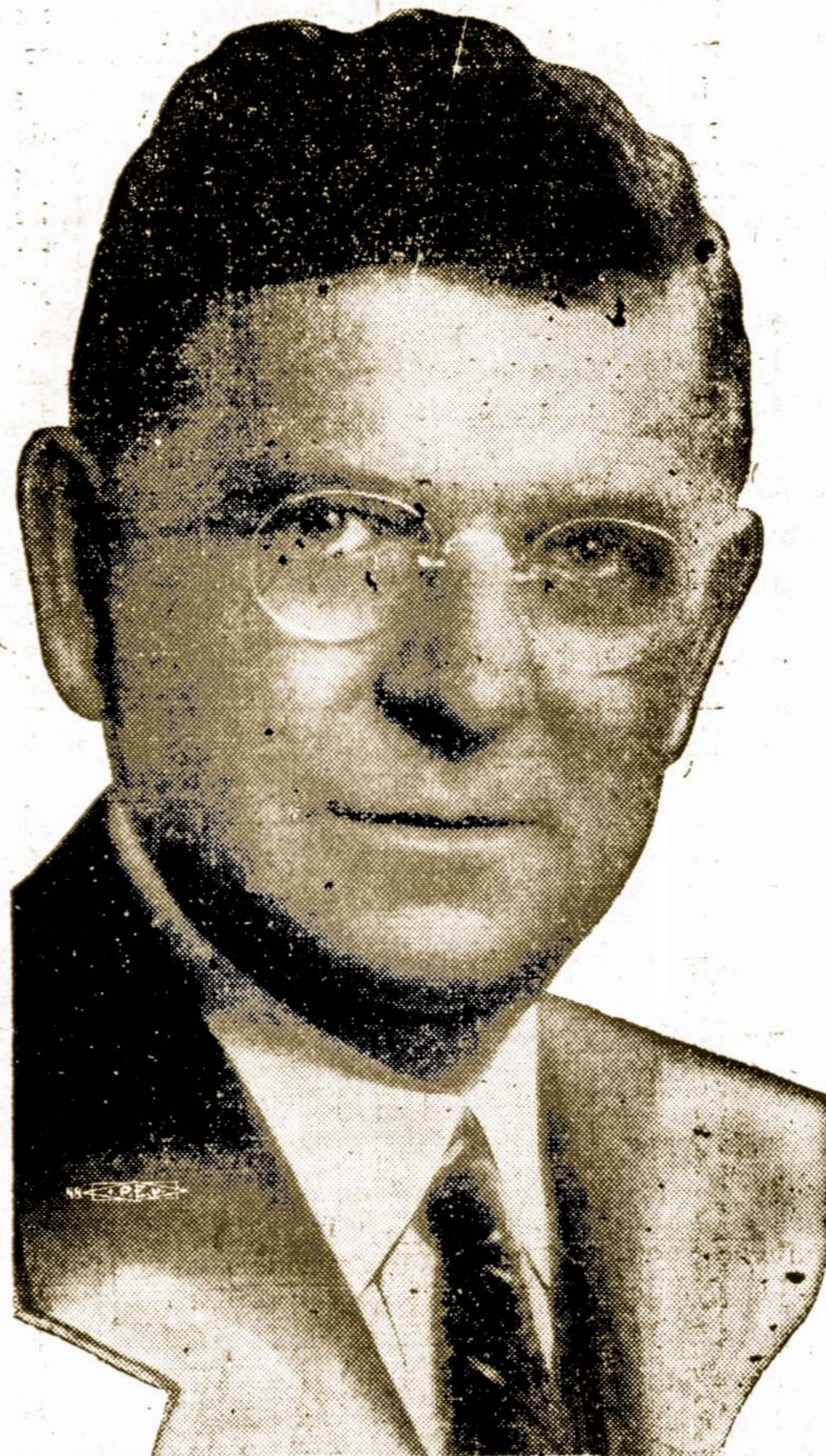
Ilgokas laikas kai Vytautas Sirvydas paskelbė svietui, kad jo tėvo biografija jau gatava ir net siuntinėjama prenumeratoriui.

Mano pinigai senai jau pasiūsti, tačiau nei knygos, nei pinigų, nei atsakymo negaunu.

— Worcesterietis.

Zvejotojų Tarpe

Kodėl tamta meti atgal į vandens tokias dideles žuvis? — Ką gi darysi? Jos netilptu į mano skaurada.

Palaikykite Chicagos Maršavimą Pirmyn Kare ir Taikoje PALAIKYKIT TINKAMIAUSI EKZEKUTYVI MAYORO PAREIGOSE

Ant Jo Atliktų Darbų Kiekvienai Chicagos Miesto Daliai

Palikit Majorą EDWARD J. KELLY

Vasario 1 d., šių metų, Chicagos miestas pasiluosavo iš skolų — pirmą sykį nuo 1926 metų. Ir Chicago pasiliko be skolos ačiū majoro Kelly pasekmingam, bišniškam menadžeriavimui!

Nei dolerio jusų miestas nėra skolingas už algas ir kitokias nemokėtas sąskaitas. Mokytojai ir kiti viešų įstaigų tarnautojai nevaikšto gatvėmis su "back pay" protestais, kaip tai buvo kuomet majoras Kelly užėmė ofisą.

Miesto kreditas, beveik sunaikintas 1933 metais, tapo puikiai išlygintas. Finansų pasaulis žiūri į Chicago bondsus kaip į rinktinį investimentą.

Ne bile koks administratorius atliko tą-reikėjo gabumų ir pasiryžimo

Chicago miestas yra biliono dolerių korporacija. Todėl reikia žmogaus patyrusio ir techniška išlavinto tvarkyti jį.

Majorui Kelly nereikia pažadėti, ką jis gali atlikti — jam nereikia pranašauti ką jis atliks. Jo rekordas kaip taupaus jusų miesto administratoriaus yra aiškus faktas.

Pažvelkit aplink ir jus pamatysit ką Majoras Kelly atlieka del Chicagos

Majoras Kelly suteikė Chicagai daugiau viešų patarnavimų — mokyklų, parkų, žaidimo vietų, sveikatos aptarnavimų, gatvių grindimo, pramogų, policijos ir gaisro apsauga — daugiau negu bile kurios kitos miesto administracijos. Ir ši džioji programa kainavo Chicago piliečiams daug mažiau, negu kituose Amerikos miestuose. Taip, tai yra gryną tiesą — Chicagoiečiai moka mažiau taksų — miesto, apskričio, sanitarinio district, mokyklų, parkų tarybos, "forest preserves" užlaikymui, neču devynių kitų didžiausių miestų taksų mokėtojai.

Majoras Kelly atliko metini \$6,000,000 sutauptymą administruodamas viešus darbus, o visgi jis išgrendė 40 nuos. daugiau gatvių savo administracijos laiku, negu jų buvo padaryta per 21 metus anksčiau.

Majoras Kelly pagerino mažus parkus ir žaidimo vietas visose dalyse — isteigė didžiaus

sią parkų sistemą visam pasauli — praplėtė ir padidino našumą Municipal Tuberculosis Sanitarium — pakėlė Chicagos miesto knygyną į didžiausį pasaulyje nemokamos cirkuliacijos knygy — atidarė 77 naujas mokyklas ir priedus, įskaitant 10 amatų mokyklų, atdarė dieną ir naktį lavinti mūsų piliečių apsigyningo darbuose.

Majoras Kelly pradėjo ir beveik užbaigė pirmutinį vienatį Chicagos \$65,000,000 "Subway", kuris sutaupins kiekvienam asmeniui 20 minučių į dieną, dabar išiekojamą vidurmėstyje.

O ši požeminių traukinių linija yra tik užuomazga plačių tinklų, kurie išsiplės toli ir visas puses, sykius su naujais vieškeliais ir kitom transportacijos priemonėm, taip jog mūsų piliečiai galės palaikyti savo namus mieste, vietoj kad eiti gyventi į brangius priemiestius.

Chicago viso pasaulio priešakyje Civiliam Progrese

Po Majoru Kelly, Chicago vyrauja finansiniu atžvilgiu — sveikatoje — policijos apsaugoje — gaisru apsaugoje — karo veikmėje, kaip tai Office of Civilian Defense ir Service Men's Centers, kurie priglaudžia 175,000 išsilgusių kareivių ir jūrininkų kietvena savaite!

Po Majoru Kelly, Chicago pralenkė kitas šalies dalsi įstojimu į karo pajėgas. Lauzo rinkime, kaip riebalų, taip ir metalo. Žodžiu sakant, Chicago vyrauja visame kame, kuom tik miestas gali pasididžiuoti. Ir Chicago atsiekimai nebūna kritikuojama, išskyrus rinkimų metą, kai neva "dideli žmonės" su maža civiline garbe bando apmurrinti gerą Chicago vardą.

Tikri Chicagoiečiai, kurie žino ką Majoras Kelly atliko pastūmėti Chicago pirmyn, nepasiduoda įtakai, kurie save iškelia, įškodami ofisų. Jie yra pasiryžę palikti EDWARD J. KELLY kaip Majorą ir leisti miestui maršuoti į prišaki.

★
CHICAGO'S PILIEČIAI
LIETUVIŲ SKYRIUS
9 South La Salle Street

BALSUOKIT DEMOKRATIŠKAI — PALAIKYKIT

MAYOR EDWARD J. KELLY

TMD. REIKALAI

Ivairūs Dalykėliai Iš Musų Kultūrinės Veiklos

Pereitą savaitę visoms TMD. kuopoms ir pavieniams nariams, užsimečiusiems už pereinamus 1942 metus, yra išsiuntinėta knyga "Juozo O. Sirvydo Biografija". Didelė, įdomi ir vertinga knyga. Nariai gavę šią knygą tikiu bus patenkinti ir dėkingi TMD.

Sandaros 11 num. tilpo du įdomūs straipsniai TMD. reikalais. Gerb. A. B. Strimačio rašinimas minėti 60 metų "Aušros" pasirodymo sukaktuves ir tvirti naujas TMD. kuopas. Kuo pomis kaip ir tinkamiausiai būtų ruošti prakalbas ar šiaip įvairius parengimus minint 60 m. "Aušros" pasirodymo sukaktuves. Laikė tu sueigū galima plačiai išaiškinti TMD. tikslus ir tokiu būdu lengva ir galima gauti naujų narių.

Antras straipsnis, tai A. Ruko, kuris iškelia klausimą, kad būtų iš naujo atspausdinta Simono Daukanto Lietuvos Istorija. TMD. gali tą atlikti kuomet rasis daugiau rėmėjų, didesnis skaitliūs organizacijoj narių. Pageidautina, kad mūsų spaudoj daugiau tilptų raštų apie TMD., tuomet iškiltų didesnis visuomenės susidomėjimas. Iki šioliai po atgaivinimo, TMD. buvo mažai dar žinoma; Kodėl taip yra — man nesuprantama. Sena organizacija, daug knygų išleisus, pati viena nemažai išplatinus kitų leidžiamas knygas. Tai vis gerai darbai apšvietos platinime. Kas moka lietuviškai skaityti, tie jau žino apie TMD. nuopelnus ir girtis nėra reikalo. Atlikti kilnius darbai patys už save kalba.

Atsišaukiu į lietuvius, lietuvių kalba skaitančius! Laikas tapti nariu dabar ir drauge darbuotis del sustiprinimo TMD.

Atsiliepkite, parodykite savo gyvą veikimą garbingi kolonijū tėvynainiai! Nesimato veikimo: Worcester, Cleveland, Philadelphia, Watrebury ir tarpe kitų didesnių ir mažesnių kolonijū. Iš Clinton, Ind. 53 kuopa duoda du sumanymus:

Kad TMD. paskirtų iš izdo Kultūros Institutui \$25., ir kad leistų knygeles anglų kalboje. Sumanymai geri. Taip greit bus išpildyti, kaip turėsime įeigū. Laukiame didesnės paramos iš visuomenės. Patariu visoms T. M. D. kuopoms užsiprenumeruoti TMD. organą "Sandarą". Neturint organo, nėra žinoma kas veikiama visoj organizacijoj. Skaitykite "Sandarą"!

TMD. Wisconsinso apskričio metinis suvažiavimas šaukiamas kovą 28 d., 1:00 val. po pietų, po adresu 1827 Linden Ave., Racine, Wis. Kitam "Sandaros" num. matysit apskričio priimtus nutarimus.

Pasiuntimas Dovanų P-nui B. Balučiui

Buvo atsišaukta spaudoje, sukelti aukų varde TMD. 60 dol. del palaikymo Londone. Lietuvos Atstovybės. Tuo pačiu laiku per marksistų krypties spaudą paleista melagingi gandai, būk atstovybė gauna apmokėjimą iš užsaldintų Anglijoj Lietuvos pinigų. Kaip kurie ir tautinės krypties veikėjai tiems kenksmingiems gandams dalinai patikėjo ir aukų plaukima

sutrukdė. Manęs reikalavo, kad aš prasarčiau tuo reikalu spaudoje.

Tuo reikalu atsikreipiau į Lietuvos Konsulą Chicagoj gerbiama P. Daužvardį, kuris man paaiškino, kad Lietuvos Atstovybė negauna jokių apmokėjimų iš Lietuvos išaldyto kapitalo. Atstovybės pareigūnai sunkioj, vargingoj padėty randasi. Parama reikalinga skubi!

Atsišaukiu dar į lietuvius kas išgali paaūkaūkit Lietuvos atstovybės Londone palaikymui. Au kas siųskite mano adresu. Aukavusių sąrašas bus paskelbtas Sandaroj.

TMD. Sekr. ir Knygius M. Kasparaitis, 1827 Linden Ave. Racine, Wisconsin.

Iš Senesnių Laikų

Giedų dainele — savo giesmele Apie rūpesnius, vargelius Lietuvos krašto; he taip iš rašto Giedu senųjų žodelius.

Kalnai ant kalnų, o ant tų kalnų Kalnai ir maži kalneliai — Tenai Lietuva per amžius buvo, Kaip sako mūsų seneliai...

— Baranaukas.

Užsimušė Vaziuodama Tiltu

Mrs. Birutė Sakeliorius, iš East St. Louis, Ill. vaziuodama automobilui atsimušė į tilto stulpą ir užsimušė vietoje.

Gamina Rusams Barščius

Amerikoje dabar gaminama barščiuų supė rusams. Tik ji yra suspaustoj ir sausoje formoje. Iš mažo šmoutuko galima padaryti dvi lėkštės barščiuų. Juose yra kopūstų, burokų, svogūnų ir džiovintos jautienos.

Waterburį Atvyksta Spalvuoti "Movies"

Paveikslus Rodys K. Motuzas

Karo Filmos: Amerikos, Afrikos, Azijos, Australijos, Europos, Atlanto ir Pacifiko Karo frontai. Jūs sūnūs Amerikos ir alijantų kariuomenės; karo ugnis Salomonų salose, Šiaurės Afrikoj; Alijantai bombarduoja Vokietiją ir jos užimtas žemes. Žiaurios kovos Rusijoj, laivų skandinimai, orlaivų kritimai, miestų degimas, tankų ugnies pragaras.

Gražiosios Lietuvos spalvuoti paveikslai. Lietuviai "New York at War" parade. Rodo filmuotąjas Kazys Motuzas, aiškina — Jonas Valaitis. Įvyks sekmadienį, Kovo-March 28, 2 val. po pietų ir 7 val. vakare, Nemunas svetainėj, 48 Green gat. Bilietas 35c. Platesnių pranešimų klausykite iš L. V. Būto Lietuvių Radio Balso WATR. 12:30 sekmadieniais.

Sie paveikslai bus tikra pramoga Waterburio lietuviams.

— T. T.

Teisme

— Dabar, p-ni Rozalija Minkiene, pasakykit ar esate turėję pirmiau reikalų su teismu.

— Taip, vieną kartą buvau susižiedavusi su teiseju, o kitą kartą su advokatu.

Renkant Majorą Chicagos Miestui Reiktu Pagalvoti Apie Šiuos Svarbius Dalykus

Jau Laikas Keisti Valdžios Galvas Chicagoe

Pas žmones jau kalbama, kad reikalingos permainos politikoj. Visi jaučiame, kad demokratų partija per daug išgalėjo ir dabar matome, kad pasekmės to yra vis augančios taxos ir didėjantis žmonių suvaržymas.

Chicagoe taxi pakilo virš 60% to kas buvo 10 metų atgal, bet už tai Chicagoe gyventojams nebuvo ir nėra teikiamas geresnis patarnavimas. Chicagos gatvės nėra 60% geresnės, negu jos buvo 10 metų atgal. Streetkariai ir transportacija nėra 60% geresnė, negu kad buvo 10 metų atgal. Tad Chicagiečių taxų bilos yra bereikalingai išskeltos ir prieš tą augančią taxų našta chicagiečiai privalo pareikšti savo protestą, balsuodami už gerb. George B. McKibbin į Chicagos majoro urėdą.

Kaip mes galime žinoti, kad gerb. McKibbin bus geresnis Mayoras Chicagai. Pažiūrėkime kaip jis gerai atliko savo pareigas kada Gub. Green jį paskyrė Finansų Direktorium Illinois valstijoje. Du metai atgal, Illinois izdas buvo demokratų partijos išuštintas, ir valstija buvo palikta deficite. Per du metus laiko Finansų direktorius McKibbin, savo tarnyboje, sugebėjo Illinois Valstijai sutaupti arti 54 milijonų dolerių, kuriuos neseniai valstija investavo į Karo Bonus, pagelbėti Dėdei Samui karą laimėti.

Chicagoe irgi reiktu permainos. Chicagoe privalome išrinkti ti Mayorą, kuris sutauptint miesto valdžios išlaidas ir sulaukytų vis augančias taxas.

Bet lietuviams yra dar svarbesnė priežastis del kurios mes privalome balsuoti už gerb. McKibbin. Jis žino kaip daugelis mūsų žmonių negali gerai susikalbėti angliškoje kalboje ir kad jie užtai nesijaučia kompetiškais ginti savo reikalus miesto valdžios įstaigose. Tad jie negali tinkamai nei pasikūsti, nei pasisakyti savo troškimų kada reikalas pasitaiko. Būsimas Chicagos Mayoras McKibbin tą padėti atitaisys, — pasiskirdamas komisiją, kurioje visos Chicagos grupės, ir kartu Chicagos lietuviai, turės savo

Iš Bostono Ir Apielinkės

Kazio Motuzos ir Jono Valaičio Lietuvos ir Karo Filmos Rodomos:

MONTELLO, Mass., pirm. antrad. ir treč. kovo 29, 30 ir 31 dd., nuo 7:30 val. vak. Sandaros salėj, 30 Intervale St.

SO. BOSTON, Mass. penktadieny ir šeštadieny, balandžio 2 ir 3 nuo 7:30 val. vak. Rengia L. R. D. Bostono skyrius, Lietuvių Piliiečių klubo, E Street, So. Boston, Mass. Pelnas Raudonajam Kryžiui.

WEST LYNN, Mass. antradienį, balandžio 6 d., 7:30 val. vakare, Lietuvių salėj, 25 Camden Street.

WORCESTER, Mass. sekmadienį, balandžio 11 d., 3 val. po pietų, Lietuvių Piliiečių Klubo žemutinėj salėj, 12 Vernon St.

Apie 300 dirbtuvių Amerikoj gamina 45,000 dalių, reikalingų sunkiam bombanešiui ir 40,000 dalių, reikalingų tankui.

M. J. KIRAS Home Builders Real Estate

NOTARY PUBLIC INSURANCE OF ALL KINDS

3261 So. Halsted St. ANTRAME AUKSTE

LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI - BIZNIERIAI

Tel. YARds 3599
Aleksa Bakery
J. Aleksa, Sav.
3339 S. Morgan St.
Geriausias Lietuviškos Plikytos Ir Rupios Duonos Kepykla

Tel. LAFayette 3171
Peoples Furniture Co.
M. T. Kezas, Ved.
4179-83 Archer Ave.
Jus Galite Gauti Visa Kas Tik Rūtikalinga del Namų—Rakandų

YARds 3599
Piwaronas Baking Co.
D. Pivarunas, Sav.
4622 S. Marshfield Ave.
Kepėjai "The Winner" Duonos Taip Pat Ruginės—Lietuviškos

Tel. VICTory 4226
Progress Furniture Co.
J. A. Krukas, Ved.
3222-24-26 S. Halsted St.
Rakandai, Pečiai, Radios, Vaikams Rakandai — Viskas Del Namų

YARds 5654
European Style Bakery
J. Bartash, Sav.
841 W. 33rd Street
Kepėjai Skanios Lietuviškos Juodos Duonos

Tel. SEElly 8760
Roosevelt Furnit. Co.
Jovarauskas ir Bertulis Sav.
2310 W. Roosevelt Rd.
Visokie Namams Reikmenys — RAKANDAI —

HEALTHY FOOD
Restaurant
Joe. ir Julia Malonis Sav.
3206 S. Halsted St.
Lietuviški - Amerikoniški Valgiai Mandagus Patarnavimas

Leonas Getautas
Muzikos Krautuvė
755 W. 32rd Street
Specialistas Ivairiausių Dailydystės Darbų

BALSUOKIME UŽ

George B. McKibbin

Į CHICAGOS MAYORO OFISĄ

1. Sustabdykime augančius taksus.
2. Užtikrinkime geresnę transportaciją.
3. Pareikškime protestą prieš pataikavimą komunistų užsimojimams Pasigrobtį Lietuvą.
4. Užtikrinkime geresnę ir rimtesnę Lietuvių reprezentaciją miesto valdžioje.

RINKIMŲ DIENA:
Antradienį, Balandžio-April 6, 1943

DALYVAUKIT
Lietuvių Masiniame Susirinkime, Sekmad., Bal.-April 4, 2 v. p. p.
Dariaus Girėno Svetainėj, 4416 So. Western Avenue

KALBĖS:
Gub. H. Green — George B. McKibbin — Adv. A. Olis — Adv. A. Lapinskas
Wm. Duopa — Paul Barscheak ir kiti.

Įžanga Veltui — Bus Alsus.

Nebus Niekur Taip Patogu Kaip Po Savo Stogu

JEI TAMSTOS MANOTE STATYTI SAU NAMĄ PASIRINKTOJ APYLINKĖJ, TAI LEISKITE MAN SUTEIKTI JUMS KELETĄ PATARIMŲ IR PASIULĖMŲ.

DABAR YRA LAIKAS PRADĖTI DARBĄ IR IŠGYTI TOKI NAMĄ, APIE KURĮ JUS NUOLAT. SVAJOJAT. ATVAŽIUOKIT PAS MANĖ Į OFISĄ IR AS JUMS PARODYSIU UZBAIGTUS NAMUS. KURIE JUMS PATIKS IR BUS LABAI PRIENAMI.

John Pakel
GENERAL BUILDING CONTRACTOR
6816 S. Western Ave. Tel. Grovehill 0306

Keistučio Asmuo Istorijoje Ir Šių Dienų Gyvenime

Istoriniai Daviniai Apie Tą Musų Kovotoją

Drąsus, Žmoniškas ir Pilnas Sumanumo

Nors mes Keistučio asmenį pažįstame daugumoje iš svetimų kronikų, kurios ne visada buvo bešališkos, tačiau Lietuvos istorijoje jis savaimi užima labai svarbią ir garbingą vietą, kaip tikras riterius. Tokiu jis išliko per amžius ir to niekas nedrįso neigti. Tai atsitiko dėl to, kad Keistučių tokiu atvaizdavimu nepoetai ir ne jo gerbėjai, bet istoriniai šaltiniai tų kraštų, su kuriais jam daugiausiai teko kovoti.

Keistučio išvaizdą aprašo žinomas rašytojas ir istorikas Kotzenbue, kuris pereito šimtmečio pradžioje yra tyrinėjęs slaptą kryžiuočių archyvą Karaliaučiuje. Tų tyrinėjimų rezultate jis parašė atskiroje knygoje. Keistutis, pasak jo, buvo aukštas, liesas, išblyškusiame jo veide spindėjo ūgningos akys, žilsva barzda klojo krūtinę ir nedaug plaukų dengė jo kaklą. Kalbėjo mažai, bet kiekvienas jo žodis buvo giliai prasmingas.

Kada jis supykėdavo ir grąšindavo, jo kaktoje išsokėdavo gyslų bruožai. Visa jo išveizda buvo įvaranti baimę. Senesnioji magistrų kronika, papasakoja apie Keistučio pabėgimą iš Marienburgo nelaisvės, ji taip charakterizuoja: "Keistutis buvo karingas ir teisingas vyras. Kai jis rengdavosi užpulti Ordino žemes, tai iš anksto pranešdavo maršalui ir tikrai atvykdavo. Jei su magistrų padarydavo taiką, tai jos tvirtai laikydavosi. Jei kurį nors ordino brolių pripažindavo drąsiai ir narsiai, tai jam parodydavo daug meilės ir pagarbos."

Ne tik kryžiuočiai gražiai atsiliepė apie Keistutį, — aukštai vertino ir žymus lenkų istorikas Dlugošius. Pasak jo: "Keistutis, nors pagonis, buvo šaunus vyras... iš visų Gedimino sūnų jis buvo sumaniausias ir veikliausias. Kas daugiausiai jam teikė garbės, tai jo žmoniškumas ir teisingumas."

Keistučio žmoniškumas viršino tų laikų krikščionišką, tuom labiau germanų padorumą. Štai vienas pavyzdys. 1369 m. kryžiuočiai apsupo lietuvių paimtą Gotesverderio pilį ir padegė. Lietuvių neleidė iš ten išeiti ir net pasiduoti nelaisvėn. Tuom laiku atvyko Keistutis Supratęs padėti, jis pats nuvyko pas kryžiuočių maršalą, maldaudamas išleisti apsuptus lietuvius. Priešai nesutiko. Tuomet Keistutis puolė juos ir nuvijo, bet šimtas lietuvių karių sudėgė drauge su pilim.

Toks Keistučio jausmingumas kartais išeidavo jam pačiam į blogą ir net kainavo gyvybę. Nors jo sūnėnas Jogaila nuolat suokalbiavo prieš jį, vienok Keistutis vis jam atleisdavo iki Jogaila nenužudė jo Krėvės pilyje.

Sale humaniškumo pažymėtinas Keistučio apskrumas, nepaprasta drąsa ir karingumas. Tai pripažįsta beveik visos prieš šio kronikos. Jis mokėjo greit pasisavinti karo techniką; pažino svietimas kalbas. Jis buvo gilus patriotas, prisirišęs prie savo krašto, savo dievų. Gerai pažino žmones, jų vargus bei rūpesčius. Keistutis neįėjo į žmonos svietimos karalystės, bet pasirinko paprastą Palangos

mergelė — Birutė.

Kaip žinome, Keistutis ir jo brolis Algirdas kartu valdė Lietuvą. Pastarajam daugiausiai teko svetimų apgyventi plotai, arba vėliau prijungti prie Lietuvos, tuom tarpu Keistutis saugojo vakarinę Lietuvą, daugiausiai žemaičius. Tie du broliai gražiausiai sugyveno ir nesivaržė dėl garbės ar pirmenybių.

Idomus yra jūdvių paliktas testamentas apie Lietuvą. Kadangi jų kraštas buvo iš visų pusių apsuptas priešų, kurie negalėdami įlįsti į vidų ginklo pagelba, bandė tą atlikti piršdami savo religijas ir moteris, tai Keistutis ir Algirdas nusitarė laikytis savo, lietuviškos religijos, tradicijų ir papročių. Parašyta me dokumente jie ragina, kad po jų mirties, Lietuvos žmonės saugotųsi svietimos įtakos, svietimų dievų ir kalbos, nes tas reikštų Lietuvos pavergimą.

Keistutis nujautė, kad bile koks pakeitimas tuo įtemptu laiku, būtų atsiliepes neigiamai į lietuvių dvasią ir susilpnines jų atsparumą. Jei Keistutis nebūtų visu ataklumu gynęs lietuvius nuo Ordinų užpuolimo, Lietuva neabejotinai būtų susilaukusi Prūsų likimo, o germanai būtų įsiviespatavę rytų žemėse. Atsiminę, kad Keistučių teko susidurti su pačiu energingiausiu priešų, apginkluotu pagal pasuktiną anų laikų technikos žodį, mes suprasiame kokią sunkią pareigą turėjo atlikti Keistutis. Bet ne vien su kryžiuočiais tekdavo jam susitikti. Iš pietų dažnai užpuoldavo lenkai, o iš rytų maskoliai.

Apskaičiuojama, jog Keistučiui teko stoti į karą apie 300 sykių. Žinoma, karai anuo metu buvo daug trumpesni. Kai kurie užtrukdavo vos kelias dienas, kiti daug ilgiau, ypač kuomet tekdavo toli žyguoti ir vėl sugrįžti.

Kad pažinti senovės Lietuvą, reikia pažinti Keistutį, nes jis buvo ne vien jos vadu, bet ir simboliu. Kai kurios anų laikų ypatybės užsiliko lietuviuose iki šių dienų. Kitos pasikeitė svietimų įtakoje, arba visiškai dingo. Žmonių progresas neišvengtinai atneša tam tikrų atmainų. Lietuviai šiandien yra apsvietesniai, patogiau gyvena ir kultūringesni negu jie buvo keturioliktame šimtmetyje. Jie didžiojai taip pat ir nauju tikėjimu, garsesnėm šventovėm ir puošnesniais ritualais. Bet ar tas viskas yra esminiai tautos požymiai? Ar vien ant to tauta gali paremti savo atskirą egzistenciją?

Tauta, kuri nori išlaikyti savo gyvybę turi ieškoti ir rasti stipresnę atramą. Puošnios kultūros arba bažnytinių apeigų jai neužtenka, nes tai nėra jos nuosavos ypatybės. Tą atramą gali suteikti jai Keistučio laikais ir pirmiau pasireiškęs atkaklus prisirišimas prie savo žemės, prie tradicijų, prie to, kas yra jų. Šis tautinis jausmas, kurį vadiname patriotizmu, lieka šiuo vadovaujancija pajėga iki šių dienų ir jis pasiliks gyvu, dinamišku iki žmonės norės būti laisvi ir patys savo krašte šeiminkauti. — A. K.

Teko Nugrįsti
Dvi kumutės kalbasi: — "Ar jums nenusibosta lankytis po keletą kartų į tą perstatymą?"
"Visai ne. Vieną kartą atsiedu apacioje, o kitą kartą užlipu į balkoną."

TRUPINIAI Visokie Nuotikiai Brooklyne

NEAPSIMOKA ĮPULTI ISTERIKON

Katalikų savaitraštis "Lietuvių Žinios", kurios išsina Pittsburghe, parašė ilgą straipsnį, kuriame tvirtinama, jog vienintelis Lietuvos išganymas dabar yra tartis kuogreičiausiai su lenkų Nacionale Taryba Londone.

Mums atrodo, jog tos "L. Z." yra dar neprinokęs diplomatas. Kuo daugiau lietuvių pūduos, esa beviltingoj padėtyje, tuo sunkesnes bendradarbiavimo sąlygas jiems pastatys lenkai.

Užėjo Tikrą Gavėnią

Ir Amerika paragaus lietuviškos gavėnios. Pirmiau, gavėnios metu nevalia buvo valgyti mėšos, bet už tai galėjai vartoti be grieko surį, sviestą ir kitokius riebalus. Pasminkas virsdavo tik į juoką. Dabar, kai suvaržė visus riebalus, tai būsime arčiau tikrojo pasninko. Juk Lietuvoje seniau pasitenkindavom tik silkes šmotuku ir koku ten aliejum, buvom stiprūs kaip ridikai.

KITŲ REIKALAI ŽINGEIDESI.

Daug kas svarstė ir diskutuoja apie tai, ko reikalauš Sovietų Rusija po šio karo ir kokiomis "strateginėmis" sienomis ji pasitenkins. Gal būt kitų reikalai yra žingėdesni už savuosius.

Bet ar ne pravartu būtų laiku nuo laiko išskirti aikštėn ir Suvienytų Valstijų nusistatymą bei reikalavimus? Ši šalis juk nėra taip maža ir taip silpnutė, kad vien klausyti ir klausytis svietimų kaprizų.

Kelios Trumpos Pastabėlės

Inžinierius B. Simokaitis, matyt, labai pamilo "Sandarą" ir jos redaktorių, M. Vaidylą. Simokaitis visuomet nori bakstelėti į šoną sandariečiam. Tai jau ženklas, kad jisai norėtų prisirašyti prie jų, bet laukia, kad kas užkalbintų.

KARDINOLŲ KOLEGIJOS SĄSTATAS

Sventoji Kolegija dabar susideda iš 49 kardinolų, kurių tarpe yra 29 italai, keturi prancūzai, trys vokiečiai, du ispanai, du Amerikiečiai. Likusieji devyni paeina iš įvairių kitų tautų.

Tai, jei italai ir netektų savo imperijos Afrikoje, tai jie vis vien būtų dvasiniais valdovais didžiulės katalikiškos imperijos ant kurios niekad nusišleidižia saulė.

— Pumpuras.

Kovo 25 dieną, 1831 metais prasidėjo Lietuvoje sukilimas prieš Rusiją.

Atidarant Naują Klubą Visų Upas Buvo Pakilęs

Aukavo Šios Istaigos Palaikymui

Niekad nereikia nusiminti, kad da didesni ir gyvenime žymesni darbai dirbant susiduriame su nesklaidūmiais. Visada kas naujo ir gyvenimui naudingeshio norima atsiekti, visuomet susitinkama su opozicija, su pasipriešinimu. Viskas pasaulyje neina taip skandžiai kaip pagedaujama, ypač kada mes dirbame visuomeninį darbą skiepidami idejas ir kurdami organizacijas.

Amerikos Lietuvių Tautininkų Klubas, kuris veikia nuo 1928 m. pradžios tautišką kultūrinį darbą iki šiam laikui nepakeitė savo nusistatymo, ir tuo keliu toliau eina. Jojo veikla žymiai padidėjo ir pagyvėjo, kada vadovybė paėmė jaunas, veiklus ir energingas vyras, inž. J. Baltus. Su juo dirbo atsidausijai ir kiti Klubo valdybos nariai, kaip P. Pusninkas, J. Narvydas, J. Šimėnas, ir kiti.

Jam paėmus vadovybę tuojau tapo atnaujinta ir veikima paimti ir moteris, kurios tankiai daugiau organizacijai teikia reikšmės, negu kai kurie vyriškiai. Greitai prie Klubo pristėjo ir eilė vietos moterų veikėjų. Tarp jų minėtinos tai p-nios: J. Baltus, E. Jurgelienė, Bacevičienė, Narvydienė, Šimėnienė, Pušnikienė, Venienė. Moterys netik dirba kartu klubo darbuotėje, bet sudarė savo atskirą prie klubo skyrių, ir dirba naudai Raudonojo Kryžiaus Amerikos naudai. Jų paskutiniai šiam tikslui parengimai davė gražios paramos Raudonojo Kryžiaus naudai.

Kad Tautininkų Klubą daugiau praplėsti jau apie metai laiko kaip buvo rūpinamasi surasti patogesnius ir šviesesnius kambarius. Šiam tikslui sunkiai dirbant Klubo pirmininkui ir kitiems esantiems tuo intereso, pagedavimas atsietas. Tautininkų Klubas kovo 12 d. jau atlaikė pirmą susirinkimą naujuose kambariuose. Narių nuotalka dėl šio įvykio buvo puikliausia. Pirmą pradedus klubo reikalus svarstyti, tai buvo lyg apsidžiaugimo protarpis. Pirmininkui pasakius išanginę kalbą, kaip pranešimą, kad štai sunkiu ir visiem rūpimu darbu jau esame naujuose kambariuose. Po jojo kalbos pakvie stį pakalbėti ir kiti klubo nariai: V. Abraitis, J. Sagys, kurie pasakė laikui pritaikytas kalbas.

Kad palaikyti Tautininkų Klubą jaurkiu, gražiai papuoštu, turėti tinkamų baldų, nariai tuojaus vietoje paaukojo tam tikslui po \$10.00: Jonas Šimėnas, V. Kuras, ponas ir ponia K. Bui vyddai, p-nas ir p-nia J. Baltus, ponas ir ponia P. Pusnikai, Kostas Garbanauskas. Po \$5.00: Dr. B. K. Vencius, P. Venys, A. Daukantas, K. Jasinevičia, V. Abraitis, Izd. Stany, P. Rybockas, J. Andrius, J. Zakarauskas, J. Dirigenčius, J. Sagys. \$2.00 P. Narvydas; po \$1.00: J. Stelmokas, p. Kyrius.

Tai graži klubo palaikymui auka. Tas liudija, kad žmonės nori organizacijos, rimtai ir teisingai vedamos tautininkų kryptje. Perkėlimui klubo į šviesesnę vietą daugiausiai pasidarbavo klubo pirm. J. Baltus, vice-pirm. J. Šimėnas, izd. P. Pusnikas, sekr. J. Narvydas ir J. Stelmokas. Prie jų daug veikė ponios Baltus, Narvydienė ir kitos.

Taip eina darbas ir veikla. Čia paminėta, tik tos dienos išpuđžiai, apie kitus darbus kitą kartą. — J. Praeivis.

AUDITORIUM RESTAURANT
3131 S. Halsted St.

LIETUVISKI ir AMERIKONISKI VALGIAI SU GERIAUSIU SKONIU.
MANDAGUS PATARNAVIMAS.
P. Balciunas ir M. Kovarski, Sav.

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS

STATOM VISOKIOS RUSIES NAMUS—
DIDELIUS IR MAZUS.
Turime 18 Metų Patyrimą Namų Statymo Bizny.
Kreipkitės Prie Musų Del Apskaičiavimų ir Kitokių Informacijų.

B.R. PIETKIEWICZ & Co. CONTRACTORS

REAL ESTATE
2555 W. 47th St.

PASKOLOS ANT PIRMŲ MORGICIU
STATYBAI — REMONTAVIMUI ARBA REFINANSAVIMUI

ant Lengvų Mėnesinių Išmokėjimų!
NAUDOKITE PROGĄ DABARTINEMS ŽEMOMS NUOSIMCIO RATOMS.

TAPKITE FINANSINIAI NEPRIKLAUSOMI!

TAUPLYKITE musų istaigoje. Jusu indėliai rupestingai globojami ir ligi \$5,000.00 apdrausti per Federal Savings and Loan Insurance Corporation. Mokame 3%. Jusu pinigai išmokami ant pareikalavimo.

SENIAUSIA IR ZYMAUSIA LIETUVIU FINANSINE ISTAIGA
— 46 Metai Sekmingo Patarnavimo! —

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
TEL. CALUMET 4118 Jos. M. Mozėris, Sec'y 3236 SO. HALSTED ST.

Kaimiečio Daina

Jau pavasaris. Žilvičio Bus dūdų tikrų. Grosiu linksmas ir be šmyčiaus Turliu turliu turliu!

Dirbu, drožiu — prakaituoju Dūdą su džiaugsmu. O jau, rodos, lyg triubuuoju: Turliu turliu turliu!

Štai dūdorius tikras būsiu, Taip sau viens tarius. Ir ja ėmęs vis tik pūsiu Turliu turliu turliu!

Taip su ja kiekvieną dieną Linksma ir smagu:

Panašumai
Dargių sūnus, tai tikras tėvo paveikslas, o dukterė yra artimiausia motinai kalbanti filma.

Iš visų miestų Amerikoje dau gausiai ploto užima Los Angeles, Cal. Išviso — 442 kv. mylias.

Daugelis moterų apleidžia valdiškus darbus, nes privatinėj industrijoj gauna geresnį užmokėsnį.

ATYDA! **TAVERNŲ SAVININKAI**

Kuomet jums reikalinga geros Degtinės ar Vyno — Pašaukite

Phone LAFayette 3632-33

SOUTH SIDE WHOLESALE LIQUOR CO.
John F. Skorpik, Sav.

1945 W. 47th St. Chicago, Ill.

AGENTAI:
Louis Mingėla, John Polek ir Benny Ratak

Phone Virginia 9493 **Moterims Trečiadieni**

SOUTH PAULINA

RUSSIAN TURKISH BATHS
ATLANKYKIT SVEIKATOS PIRTĮ

Naujai įrengtas rusiškas kambarys su akmenų krosnim. Kambareliai dėl pagulėjimo. Kainos labai prieinamos

ELEKTRIKINIS GYDYMAS
Mineralinės, sulferinės vanio duoda didžiausią kraujo cirkuliaciją, kuomi galima išsigelbėti nuo visokių ligų.

1657 West 45th St. Kampas S. Paulina St.
A. F. CZESNA, Savininkas.

VIETA, KUR CHICAGOS LIETUVIAI PERKA SAU ANGLIS

Mes užlaikom tik geriausios rūšies anglis ir turim didelį pasirinkimą. Kainos labai prieinamos; užganėdinimas užtikrintas.

Vilija Coal Co.
3700 So. Spaulding Ave. :: Chicago, Ill.
LIETUVIU ISTAIGA.
Tel. Lafayette 2584.

Leo Norkus, Jr.
AMBROSIA & NECTAR
Beer Distributor

GERKIT TIK GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA ALŲ, bet, prie to, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino—NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rūšies produktų.

Urmo (Wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas istaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

2259 W. Cermak Rd. Tel. Monroe 0808

Chicagoje

Jie Ruošiasi Išgyti Didelį Vasarnamį

Dariaus - Girėno legionierių postas, išmokėjęs savo namo skolas, dabar svarsto kitą didelį projektą — įsigijimą didelės farmos, kurioje būtų įtaisyti vasarnamiai ir klubas. Vieta norima surasti kur nors netoli Chicago, kad visiems būtų lengva privažiuoti.

Įkūnijimui šio sumanymo numatoma skirti iki \$100,000. Dalių pinigų postas jau turi, o laikui bėgant atsirastis ir likusieji.

Pavaišino Karį V. Užnį — Žemaitį ir Merginą

A. Kaulakio sumanymu atvykusiam į atostogas kariui Vytautui Užniumi-Zemaičiui buvo suruoštas pereinam trečiadienyje draugiškas vakarėlis, kuriame dalyvavo be vietinių gražuolių dar ir atvykusi iš Gary, Ind. p-lė Ona Mikėnas.

So. Englewood Lietuviai Atliko Gražų Darbą

Surinko Raudonajam Kryžiui \$66.00

Nelabai seniai Draugystė Tėvynės Mylėtojų Lietuvos paskyrė iš savo išdo \$10.00 Amerikos Raudonajam Kryžiui. Ne gana to, susirinkusieji nutarė padidinti tą sumą. Savo tarpe jie sudėjo \$15. ir paskiau išrinko komitetą iš M. Žiziūno ir T. Binknio parinkti aukų pas kitus. Perėję gerų tautiečių namus jie surinko dar \$41. ir tokiu būdu sudarė \$66, kurie buvo įteikti Raudonojo Kryžiaus vienetui.

Tarnauja Kariuomenėje

Du žymus mūsų kolonijos veikėjos B. Janulio sūnai: Algirdas ir Vytautas tarnauja Dėdės Samo kariuomenėje. Algirdas karinės policijos korpuse, o Vytautas aviacijoje. — Vietinis.

SLA. 208 Moterų K-pa Turės Įdomią "Parę"

Vakarėlis įvyks šiam Trečiadienį, Dariaus-Girėno Svetainėje

Visi kas mėgsta palošti kortomis, kauliukais arba šiaip pasilinksinti kviečiami atsilankyti šiam trečiadienyje, kovo 31 d. į Dariaus-Girėno svetainę, 4416 S. Western Ave. Pradžią 7:30 val. vakare. Įžanga su takais 55 centai.

Ši pramoga žada būti įdomi ir gyva. Jūs ne tik smagiai praleisite laiką, bet turėsite progos gauti visokių dovanų ir užkandžių. — Narė.

Mokinasi Roosevelt Karinėj Akademijoj

James ir Frank Jagiela

Sūnai Chicago lietuvų biznierių — Vaclovo ir Onos Jagielių, 2559 W. 47th St., dabar mokina Roosevelt Karinėj Akademijoj, Aledo, Ill. ir užbaigę mokslo jėdų bus pavyzdingi karininkai. Abu jie yra taip ir muzikos mylėtojai ir dalyvauja orkestroje. Frank Jagiela gavo akademijos atžymėjimą už savo gabumus.

Jų motina, p-ni Ona Jagieliene yra SLA. 208 kuopos finansų sekretorė ir narė Sandaros 100 moterų kuopos. — Rep.

SLA. 134 Moterų K-pos Bunco ir Card Party

Seštadienyje, Kovo 27 d., 8 val. vakare, Hollywood Inn, 2417 W. 43rd St. minėtos kuopos bus linksmas vakarėlis — kauliukais ir kortomis žaidimas. Laimėjusiems skiriamas net po dvi gražias dovanas kiekvienam stalui. Apart to, bus daugybė gražių "door prizes" ir įvairių vaišių. Kviečiame visus atsilankyti ir smagiai laiką praleisti. — Kvieslys.

WHOLESALE

W. KANTER, Sav.

MUTUAL LIQUOR CO.
4707 So. Halsted St.
Tel. BOULEVARD 0014

LIQUOR ISTAIGA
Geriausias
Rūšies
Degtinė
ir Vynai
Išvežiojame
po visą
Chicago
REMKITE
SENA
LIETUVIŲ
DRAUGĄ

Lietuviai Demokrat. Rengia Mitingą

Mitingas Įvyks Šiam Sekmadieny, Kovo 28

Chicago lietuviams pranešama, kad svarbus masmingas įvykis ateinančią sekmadienį, kovo 28, lietuvių parapijos salėje, 6820 S. Washtenaw Ave. Susirinkimas prasidės 2 valandą po pietų.

13 Wardo Lietuvių Demokratų Klubas, kuris ruošia šį susirinkimą, kviečia lietuvius, ypač Marquette Parkiečius, jame dalyvauti ir išklausti svarbių pranešimų iš politikos lauko.

Jonas Juozaitis susirinkimui pirmininkaus. Kalbas pasakys Majoras Edward J. Kelly, Teisėjas John T. Zuris, Al G. Kumskis, Paul Saltimieras, R. A. Vasalle, aldermanas Michael Hogan, County Clerk Michael J. Flynn ir kiti. Muzikalę programos dalį išpildys Saltimiero radio artistai. Taipgi bus dalinami prizai atsilankiusiems.

Marquette Parko lietuviai prašomi įsidėmėti, kad šis masmingas įvykis rytoj, sekmadienį, kovo 28 d., 2 val. po pietų, parapijos salėje. Prašome atsižvelgti ir savo draugus ir kaimynus. — Kvieslys.

Lietuvių Raudonojo Kryžiaus Vienetas Suteikė Paramą

PRISIDĖJO PRIE LIETUVOS REIKALŲ SAVO AUKOMIS

Amerikos Raudonojo Kryžiaus Lietuvių Seimininkų Vienetas, kuriam vadovauja p-ni Sofija Barcus, iškilmingai paminėjo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 25 metų sukaktį š. m. vasario 16 d., savo centre, Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted St.

Vienetas tą dieną turėjo didelį "birthday cake", ant kurio degė dvidešimt penkos žvakės — viena už kiekvieną metų nuo vasario 16 dienos, 1918, kuomet Lietuvių Taryba, susirinkusi Vilniuje, paskelbė Lietuvą nepriklausoma, savistove valstybe. Dviem atvejais tą dieną Seimininkų vieneto choras perstė lietuviškų dainų programą.

Sekančios vieneto narės ir jų

prašomi įsidėmėti, kad šis masmingas įvykis rytoj, sekmadienį, kovo 28 d., 2 val. po pietų, parapijos salėje. Prašome atsižvelgti ir savo draugus ir kaimynus. — Kvieslys.

Sandariečiai! Prašau Dėmesio! Štai Koks Siurprizas Laukia Jus Šiam Sekmadieny

Daugelis Pasizadėjo Dalyvauti; Būkite ir Jūs

Visi Sandariečiai yra nepaprastai užintriguoti ir laukia šio sekmadienio vykti į Sandaros svet. pamatyti ką tai nepaprastu mūsų viešame gyvenime?

Mat, punktučiai kaip 5 val. po pietų keleta Sandaros "specialistų", žinoma, vaišins visus taip, kaip kad iki šiol niekas nevaishino, ypatingai mūsų ponias ir paneles, nes ištisus, joms nereikės šį kartą rūpintis gaminių pietų; tą prirengs viršminėti vyrai su populiare reputacija, kaip specialistai?

Kas Užsirezervavo Vietas. Vienas iš mūsų tarpo popu-

liarus specialistas panašiu vakarų rengime, praneša, kad pirmutinę rezervaciją gavo nuo "Bukim Gražios Saliono" savininkės p-nios Valerija Bručas. Nepasiliko ir Micevičių didi šeima: Varašiai, Šoliai, ir net Antanas Micevičius su savo žmona, pinaklio "šarkį" — užrezervavo stalus. Taipgi — apt. P. Rakas, p-nai Gribai, Valančiai, Gulbina, Balickai, Kuper ir kiti būtinai bus.

Taigi visi į šį nepaprastą vakarą, kur malonumas, draugiškumas ir nepaprastas širdingumas be jokio politiško veimainiavimo bus ir šį kartą. Taigi visi pasimatysime su visais Sandaroje šiam sekmadienyje. — Dailės Mylėtojas.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

N A R I A I

CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAI DOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJS

Ambulancų Patarnavimas Dieną ir Naktį
Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse

A. M. PHILLIPS
3307 So. Lituania Ave. Phone Yards 4908

J. J. ZOLP
1646 West 46th Street Phone Yards 0781-0782

LACHAWICZ IR SUNUS
2314 West 23rd Place Phone CANAL 2515
SKYRIUS: 42-44 E. 108th St. Phone Pullman 1270

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street SKYRIUS 710 W. 18th St.
VISI TELEFONAI: YARDS 1419

J. LULEVIČIUS
4348 So. California Ave. Phone Lafayette 3572

S. P. MAŽEIKĀ ir J. EVANAUSKAS
3319 So. Lituania Ave. Phone Yards 1138

LEONARD F. BUKAUSKAS
10821 S. Michigan Ave. Phone Pullman 9661

Sandaros Moterų Kuopa Kviečia Jus į Smagią Pramogą, Balandžio 4

Sandaros moterų 100 kuopa rengia kortų ir kauliukų lošimo pramogą, sekmadienyje, balandžio 4 dieną, 3 val. po pietų, Dariaus-Girėno svetainėje, 4416 S. Western Ave. Įžanga 50 centų.

Turėsime daug gražių dovanų prie įžangos ir kiekvieno stalo. Taip pat bus ir gerų užkandžių. Pusė pelno yra skiriama Amerikos Raudonajam Kryžiui. Prašome visų skaitlingai atsilankyti; dirbkime iš vieno šiam geram tikslui. — A. B.

Aukščiausias kalnas Šiaurinėj Amerikoj yra Mount McKinley, Alaskoje.

Dr. Margeris 3325 S. Halsted St.

Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Sventadieniais tik susitarus
Phone YARDS 7299

Tel. LAFayette 7020

DR. S. NAIKELIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Rezidencija ir Ofisas
3417 S. Halsted Street
VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir 7 iki 9 vak.
Nedėliomis pagal Sutartį

PAJESKOJIMAS

Pajeskau sesers Antaninos Burbienės ir Antano Burbos, gyvenančių Chicagoje. Turiu svarbų reikalą.

Aleksandra Račkauskienė (Dumbraskaitė)
74 Glandale St.,
Brockton, Mass.

Pigiai Parsiduoda Geras Namas

5-kių kambarių Murinis Bungalov, karštu vandeniu apšildomas, uždaryti "porčiai" miegojimui, 1 kambarys etike ir 2-jų karų garadžius, netoli mokyklų ir transportacijos, prie 87-tos ir Loomis Blvd. Tikras bargeanas! Del platesnių informacijų kreipkitės Tel. Radcliff 052q. ?

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
Tel. YARDS 1829
Pritaiko Akinius.
Kreivias Akis Ištaiso
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlioj pagal sutartį.

ADVOKATAI

Phone YARDS 2356

LEON S. MIKELONS
LIETUVIS ADVOKATAS
3317 So. Halsted St.
Chicago, Illinois

ANTHONY A. OLIS
ADVOKATAS
134 N. La Salle St., Suite 1308
Ketvirtadienio Vakaris
Margučio Ofise
6755 S. Western Ave.
Tel. Grovehill 2242

JOHN B. BORDEN
LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. Cermak Road (W. 22 St.)
Ofiso valandos: Kasdien nuo 9 iki 6
Vakarais: Ponedėlio, Sereodos ir
Pėtnyčios 6 iki 9
Telefonas Canal 1175
Namai: 6459 S. Rockwell St.
Telefonas Republic 9600

LIETUVIAI DAKTARAI AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Tel. YARDS 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Sventadieniais: 11 iki 12

Dr. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir Akinius Pritaiko
744 W. 35th Street

Dr. J. J. Šimkus
DENTIST
1821 So. Halsted Street
Canal 0257
Tues., Thurs., Fri.
6322 So. Western Ave.
Mon., Wed., Sat.
Hemlock 6111
CHICAGO, ILL.

Tel. Pullman 1193 ir 8277

I. E. MAKARAS M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10758 So. Michigan Ave.
ROSELAND-CHICAGO, ILL.

Victory 1522
DR. J. KULIS
Valandos:
9 iki 12 a.m.—6 iki 9 p.m.
LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3259 So. Halsted St. Chicago

Ofiso Tel. Victory 3387
DR. J. P. POSKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3133 S. Halsted St. Chicago
Ofiso valandos:
Nuo 9 iki 12 diena ir — 7 iki 9 vak
Iškyrus Antr-nio ir Ketvirt. vak
Rez. 6504 So. Artesian Avenue
Telefonas Hemlock 2374
Res. valandos: 8 iki 6 vakare
Antradieniais ir Šešt. 8 iki 9 val

Tel. Canal 0257
Dr. P. Z. Zalatoris
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso valandos:
10:30 iki 12 val. rytals
1 iki 8 val. po pietų
6 iki 9 val. vakarais.
Sekmadieniais: 9 iki 12 val. rytals
Ofisas:
1831 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0257
Rezidencija:
6406 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6586

Paveikslų Paroda Atidėta
Šiam sekmadienyje, kovo 28 diena, Sandaros svetainėje turėjo įvykti dailininkės p-lės Bronės Balickaitės piešinių paroda. Dėlė techniškių kliūčių toji paroda tapo atidėta.

Pirkite kiek išgalit karo bonus!

DR. KARL NURKAT
(NURKAITIS)

LIETUVIS DAKTARAS Aptometristas
Pritaiko atsakomągiu akinius už prieinamą kainą ir ant lengvų Išmokėjimų

3241 S. Halsted St.
PHONE CALUMET 4591
RAKANDŲ KRAUTUVĖ

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Rez. Tel. LAFayette 0094
Jeigu Neatsiliepia —
Šauk KEDzie 2868
VALANDOS:
Pirm., Antr. Ketvirt. 6—9 vakare
Penkt. ir Šešt. 8:30—9:30 vakaru
Nedėliomis pagal Susitarimą

Phone Calumet 7358
DR. M. ZILVITIS
DENTISTAS
3243 South Halsted Street

Phone REPublic 2266
Dr. K. Drangelis
DENTISTAS
2420 W. Marquette Rd.
Arti Western Ave

Phone Canal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. 22nd Street
CHICAGO, ILL
Ofiso valandos: nuo 1—5 ir 7—9
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. Californija Av.
Telefonas Republic 7869

YARDS 4787
DR. STRIKOL'S
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas: 4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Namų Tel: Prospect. 1980

Phone VICTory 2514
Dr. A. J. Zimontas
Seniausias Lietuvis
DENTISTAS
3252 So. Halsted St.

YARDS 2246
DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Valandos nuo 9 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį.

Phone YARDS 5921
Rez. Tel. KENwood 5107
DR. BERTASH
756 W. 35th Street
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-5; 6:30-8 m
Nedėliomis pagal sutartį.

Phone HEMlock 2061
DA. JOSEPH KELLA
DENTISTAS
6558 S. Western Ave.
VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 8 vakare
Nedėliomis pagal Sutartį

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAI DOTUVIŲ ISTAIGA

AMBULANCE

DIENA IR NAKTĮ

Visi Tel. Yards 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Ave.
Tel. LAFayette 0727

DYKAI Kopyčios visose
Chicago dalyse

Radio Programas nuo 8:00 iki 8:30 val. ketvirtadienio vakare
iš stoties WGES (1390), su Povilu Saltimieru.